Ազգ
Azg
27 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2004 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 190 (3121)

Գրանդ փիղը կունենա նոր հարսնացու

Նոր Դելիից մեր ստացած հավաստի տեղեկությունների համաձայն, արդեն ընտրված է Երեւանի կենդանաբանական այգու ամենասիրելի բնակչի՝ Գրանդ փղի նոր հարսնացուն: Նախորդը՝ 7-ամյա Կոմալա փղուհին, ինչպես տեղեկացրել էինք երեկ, հոկտեմբերի 22-ին թունավորումից մահացել էր, մինչ վերջին կարգադրությունները էին արվում նրան Հայաստան տեղափոխելու համար: Ինչպես կարելի է ենթադրել, այդ փաստը խոր հուսահատություն էր պատճառել ոչ միայն երեխաներին:

Մեր ստացած տեղեկությունների համաձայն, Գրանդի նոր հարսնացուն նույնիսկ ավելի գեղեցիկ է ու նազելի: «Գրանդ հոլդինգի» ներկայացուցիչը եւ Հնդկաստանում մեր դեսպանությունն այժմ զբաղված են նրան Երեւան տեղափոխելու ձեւակերպումներով եւ, հույս ունենք, որ ի վերջո հարսնացուն կժամանի մեր կենդանաբանական այգի ու տեղի կունենան խոստացված ընթեղ ամուսնական արարողությունները:

Ի՞նչ են պայմանավորվել ՀՀ կառավարությունն ու ՕՏԵ-ն

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Այս մասին նախորդ օրը կառավարությունում հրավիրված մամուլի ասուլիսում ոչինչ չասվեց: Կառավարության աշխատակազմի ղեկավար Մանուկ Թոփուզյանը նշեց միայն, որ հանդիպմանը մասնակցել են կառավարության եւ ՕՏԵ-ի պատվիրակությունները: Կառավարության աշխատակազմի ղեկավար Մանուկ Թոփուզյանը…

Այս մասին նախորդ օրը կառավարությունում հրավիրված մամուլի ասուլիսում ոչինչ չասվեց: Կառավարության աշխատակազմի նիստը մի քանի ժամ տեւած քննարկումներից հետո որոշեց 7 օր տրամադրել կառավարության անդամներին՝ ձեռք բերված համաձայնագրին ծանոթանալու: Մինչ նրանք կծանոթանան այդ համաձայնեցված, բայց դեռեւս չհաստատված փաստաթղթին, մեր պարտքն ենք համարում ընթերցողներին ներկայացնել այդ համաձայնության առավել հետաքրքրություն ներկայացնող հատվածները, որի մասին տեղեկացել ենք հավաստի աղբյուրներից:

Բանակցություններն ընթացել են թ. 60 լիցենզիայի գրեթե բոլոր դրույթների շուրջը: Նախորդ օրը կառավարության նիստում տարակարծությունների տեղիք տված հիմնական խնդիրը եղել է ինտերնետ հեռախոսակապը: Մինչ այժմ այդ ոլորտն, ըստ էության, եղել է «Արմենտելի», ինչպես նաեւ տեսական վերահսկողությունից (հարկային դաշտից) դուրս: Տնային կառավարության ներկայացուցիչների հայտարարություններին, թե ինտերնետ հեռախոսակապը կամ, ինչպես անվանում են, IP հեռախոսակապը չի եղել «Արմենտելի» բացառիկ իրավասությունների շրջույթում, «Արմենտելի» եւ ՕՏԵ-ի ներկայացուցիչները հակառակն էին պնդում, ասելով, որ այդ ճանապարհով իրենցից կապողի էր գողացվում, եւ այդ գործընթացն անհնար է վերահսկել: Ձեռք բերված պայմանավորվածությամբ այստեղ հստակություն է մտցվում: Մինչ այժմ անորոշ վիճակում գործող այս ոլորտի վրա վերահաստատվում է «Արմենտելի» բացառիկ իրավունքը:

Տես էջ 3

Վարդան Օսկանյան-Սթիվեն Ման հանդիպում Վաշինգտոնում

ԼՂՀ արտաքին գործերի նախարար Արկադի Ղուկասյանն անցնող շաբաթավերջին Վաշինգտոնում հանդիպել է ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ամերիկացի համանախագահ Սթիվեն Մանին: Զրույցի ընթացքում քննարկվել են ղարաբաղյան կարգավորման հեռանկարները, հանդիպման մասնակիցները կանգ են առել խնդրի խաղաղ լուծման գործընթացը խոչընդոտող գործոնների վրա, հաղորդում է «Մեդիամաքսը»:

«Մասնավորապես խոսք է գնացել Ադրբեջանի ռազմատենչ հայտարարությունների, հայ ժողովրդի նկատմամբ ատելություն բորբոքող այդ երկրի պաշտոնական քարոզչության մասին», հայտնել են ԼՂՀ ԱԳՆ-ում: Ղուկասյանը նշել է հակամարտության մեջ ներքաշված հասարակությունների ներուժի օգտագործման կարեւոր նշանակությունը, ինչը, նրա կարծիքով, այսօր չի գործածվում ադրբեջանական կողմի ոչ կառուցողական դիրքորոշման պատճառով: Սթիվեն Մանը նշել է, որ հակամարտության կողմերի մեջ քաղաքական կամքի արտահայտությունը, ինչպես նաեւ հասարակական բարենպաստ կարծիքն այն անհրաժեշտ պայմաններն են, առանց որոնց հնարավոր չէ հասնել վերջնական խաղաղության:

Արկադի Ղուկասյանը Միացյալ Նահանգներ էր մեկնել մասնակցելու Միչիգանի համալսարանում ղարաբաղյան հակամարտությանը նվիրված ներկայացուցչական կոնֆերանսին: Մասնավորապես, Ղուկասյանից բացի, ելույթներ են ունեցել Ադրբեջանի նախկին արտգործնախարար Թոֆիկ Զուլֆուգարովը, ղարաբաղյան հարցով ՌԴ նախկին բանագնաց Վլադիմիր Կազիմիրովը, ղարաբաղյան հարցի այլ գիտակներ:

«Նեզավիսիմայա գազետայի» համաձայն, գարնանը ղարաբաղյան համաձայնագիրը պատրաստ կլինի

ՄՈՍԿՎԱ, 26 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ռուսական «Նեզավիսիմայա գազետա» թերթը՝ վկայակոչելով «իրազեկ աղբյուրներ», հաղորդում է, որ արդեն եկող տարվա գարնանը պատրաստ կլինի Լեռնային Ղարաբաղի վերաբերյալ համաձայնագիրը: Թերթի համաձայն, Բաքվի եւ Երեւանի պաշտոնական անձանց, ինչպես նաեւ Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման միջազգային միջնորդների վերջին հայտարարություններից պարզ է դառնում, որ կողմերի միջեւ բանակցությունների վերջին փուլի ընթացքում ինչ-որ պայմանավորվածություններ են ձեռք բերվել: Մասնավորապես, նրանք վկայաբերում են ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ռուս համանախագահ Յուրի Մերզլյակովին, որը օրերս հայտարարել է փորձագետների մակարդակով ադրբեջանա-հայկական կոնկրետ փաստաթղթերի մանրակրկիտ քննարկումն սկսելու անհրաժեշտության մասին, քանի որ, ըստ նրա, «շատ բան արդեն քննարկված է»:

Թերթը գրում է, որ, իր աղբյուրների համաձայն, «եթե ֆորս-մաժորային հանգամանքներ չլինեն, ապա մոտավորապես գարնան վերջին Ղարաբաղյան խաղաղ համաձայնագիրը պատրաստ կլինի եւ այն հարկ կլինի հրապարակել»: Հենց սրանով է թերթը բացատրում այն, որ Ադրբեջանի նախագահ Իլհամ Ալիեւը սկսել է մի շարք կադրային փոփոխություններ, որով նպատակ ունի ապահովագրել իրեն ապագա լարված իրադրության դեպքում: Սակայն թերթը հիմնավորում է ադրբեջանցի մի քաղաքագետի խոսքերով. «Չէ որ հակամարտության կարգավորման հնարավոր տարբերակներից ոչ մեկը չի կարող ամբողջությամբ համապատասխանել Ադրբեջանի ազգային-պետական շահերին, ճիշտ այնպես, ինչպես որ Հայաստանի»:

Խուրայելի կարծրթեւայինների համար Շարոնը «դավաճան» է

Երեկվա համարում «Ազգը» տեղեկացրել էր Գազայի հատվածից եւ Արեւմտյան ափի մի մասից Իսրայելցի բնակիչներին դուրս բերելու վերաբերյալ Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնի նախաձեռնության մասին, ավելացնելով, որ այդ հարցը բուռն քննարկումների տեղիք էր տվել Քնեսեթում՝ խորհրդարանում:

Երեկ, մինչ քննարկումները շարունակվում էին միեւնույն թափով, Քնեսեթի առաջ հավաքվել էր բազմահազար ժողովուրդ, որն իր անհամաձայնությունն էր հայտնում Շարոնի նախաձեռնությանը: Իրար հաջորդող հռետորները նրան հայտարարում էին «հասարակական թիվ 1 թշնամի», մինչ ուլտրաուղղափառ հրեաները վարչապետին «դավաճան» էին հռչակում:

Արդարեւ, Շարոնն իր երկարամյա զինվորական եւ քաղաքական կարիերայի ընթացքում ամենադժվարին վիճակում է: Նույնիսկ նրա կուսակիցներից շատերը Լիկուդ համախմբման ներսում դեմ են նրա նախաձեռնությանը եւ միակ շոշափելի աջակցությունը նա կարող է ստանալ ընդդիմությունից՝ ձախ-կենտրոնական Աշխատավորական կուսակցությունից: Հետեւաբար, նույնիսկ եթե Շարոնին հաջողվի խորհրդարանում հօգուտ իր ծրագրի անցկացնել այս քվեարկությունը, հավանական է, որ զրկվի վարչապետի աթոռից:

Երեկ ուշ գիշեր տեղի էր ունենալու քվեարկությունը: Ընթերցողին հիշեցնենք, որ Շարոնի ծրագրով նախատեսվում է Գազայի հատվածից 21 եւ Արեւմտյան ափից 4 հրեական գաղութների (բնակեցումներ) դուրսբերումը, առանց Պաղեստինի տարածքից դուրս բերելու զորքը:

Վերջին ժամ. Ուշ գիշերին ավարտվեց քվեարկությունը. խորհրդարանը 62 կողմ, 49 դեմ եւ 7 ձեռնպահ ձայնով հաստատեց Շարոնի ծրագիրը:

«ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 27»

Մեխակներ Ազգային ժողովի ճաղերին

Աշնանային առաջին հանրահավաքը խաղաղ ընթացք ու ավարտ ունեցավ

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Անկախացումից հետո քաղաքական դրդապատճառներով ցնցումների մեջ ամենից ուժգինը թերեւս հոկտեմբերի 27-ի ահաբեկչությունն էր: Հենց այն փաստը, որ մեր երկրում տեղի ունեցավ ընդհանրապես ողջ աշխարհի կտրվածքով աննախադեպ ոճրագործություն, վկայում է, որ Հայաստանում այսօր արձանագրվող ճահճային անդորրը շարունակական լինել չի կարող: Երկարատեւ ընդմիջումից հետո ընդդիմությունն այսօր հանրահավաք հրավիրեց եւ Հայաստանի քաղաքական դաշտում հարաբերական անդորրը կարծես թե ուզում է խախտել: Հանրահավաքի շարժառիթը հակաահաբեկչական ակցիան էր՝ հոկտեմբերի 27-ի, Բեսլանի զոհերի եւ ընդհանրապես ահաբեկչության դեմ ուղղված:

Ծերմակ վերնաշապիկներով երիտասարդ տղաներ ու աղջիկներ ահաբեկչությանը ոչ ասող պլակատներով մտան Ազատության հրապարակ: Հետո ընդդիմությունը հանդիսավորությամբ զբաղեցրեց իր տեղը հարթակի վրա: Հնչում էր հուզիչ երաժշտություն: Թումանյանի ու Սպենդիարյանի արձանների եզրերին նստած տարեց կանայք աշխույժով շաղակրատում էին հայրենասիրության ու սոված գյուղերի մասին: Համենայն դեպս, հանրահավաքները նաեւ զանգվածային թամաշայի տեսակ են դարձել:

Տես էջ 2

Իրաքի ժամանակավոր վարչապետը քննադատում է ամերիկացիներին

Երեկ առաջին անգամ Իրաքի ժամանակավոր կառավարության պետ Այադ Ալլաուին քննադատեց ամերիկյան գրավման բանակի հրամանատարությանը, որ իր պարտականության մեջ թեռացել է՝ թույլ տալով իրաքցի 44 նորակոչիկների եւ 4 վարորդների սպանդը: Ինչպես տեղեկացրել ենք, շաբաթ օրը Իրաքի հյուսիս-արեւելքում՝ Իրանի սահմանից ոչ հեռու, գրոհայինները սպանել էին նախնական պատրաստության դասընթացն ավարտելուց հետո զինվորական մեքենաներով տուն վերադարձող նորակոչիկներին: Վերջինների հարազատներին իր ցավակցությունը հայտնելուց հետո վարչապետ Ալլաուին հայտարարեց, որ այդ տարածքի անվտանգության վերահսկողությունը իրականացնում էին ամերիկյան զորամիավորումները, որոնք թույլ էին տվել անզեն նորակոչիկների սպանդը:

Կամուրջը նետված է

Երազանքի կեսն իրականացել է, մնացածը՝ մայիսից

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

«Զորի Բալայան + 12 հոգի» ցուցատախտակին գրեց օդանավակայանի աշխատակիցը եւ գնաց դեպի ինքնաթիռը: Հաղթանակած նավաստիներով ինքնաթիռը հայրենիքում վայրէջք է կատարել: Սպասումի վերջին րոպեներին օդանավակայանի սպասասրահում հավաքված նավաստիների կանանց, երեխաների ու մտերիմների հույզերն այնքան էին խտացել, որ գրեթե ոչինչ չխոսելով իրար հասկանում էին. հանդիպմանը սպասել էին ավելի քան հարյուր օր, երազանքի իրականացմանը՝ գրեթե քսան տարի: Ահա եւ դռների հետեւից երեւացին նավաստիները: Դռան բացվելը, նավաստիների հայտնվելն ու սպասասրահի մարդկանց «Այաս, Այաս» բացականչություններն իրար խառնվեցին: «Առաջինը բավարարության զգացողությունն է, ասաց նավապետը՝ Կարեն Բալայանը, մնացած զգացողությունները հասկանալու համար ժամանակ է հարկավոր: Ափում արդեն ծովը հեռու է, եւ ամեն բան ավելի հստակ է երեւում»:

Տես էջ 2

ԱԶԳ

Ընթացիկ

1-ին էջից

Հրապարակի կենտրոնը դժվարությամբ է լցվում մարդկանցով, ավելի շուտ, մինչեւ միտինգի ավարտն այդպես էլ չի լցվում: Աչք ծակող հանգամանքը երիտասարդական տարիքը վաղուց անցած մարդկանց առատությունն է, տպավորությունն այն է, որ հանրահավաքների հավատավոր երկրպագուներ մնում են միայն տարեցները: Երիտասարդների չեր չեն ինչի, այնուամենայնիվ, Ալբերտ Բազեյանի՝ հոկտեմբերի 27-ի հետեւանքների վերլուծությունն ամբողջովին հենված էր այդ տրամաբանության վրա: «Հոկտեմբերի 27-ի ահաբեկչությունը ամբողջովին փոխեց մեր երկրի զարգացման ուղղությունը: Քոչարյանի իշխանությունը դարձավ լիովին անվերահսկելի, երկիրը հանձնվեց կլանային իշխանության տնօրինությանը»: հանգամանքները:

Հանրահավաքային նախորդ սեզոնից շահավետ տարբերությունը Աշոտ Մանուչարյանի հայտնվելն էր բանախոսների ցանկում: Հռետորական բոցաշունչ ոճով նրա ելույթը ոգեւորեց հանրահավաքի մասնակիցներին: Ակցիայի բովանդակության նրա ձեւակերպումը այսպիսին էր՝ ահաբեկչությունը մարդուն կրակոցով սպանելը չէ, ահաբեկ-

Մեխակներ Ազգային ժողովի ճաղերին

մի մասը բազեացել է, մի մասը երեփ աշխատանք ունի, մի մասն էլ փնտրում է... դրսում:

Հայաստանում իշխանափոխություն իրականացնելու ունակ խանդավառ զանգվածը չկա, հանգամանք, որ անտեսում են այս հասարակությունը երջանկացնելու կոչված ընդդիմադիրները: Եվ ինչքան էլ ակցիայի գլխավոր բանախոս Բազեյանը փորձեր հավաստացնել ունկնդիրներին, թե ոստիկանությունը Աբովյանից Երեւան հակաահաբեկչական ակցիային մասնակցելու ճանապարհված 300 մարդու հետ է դարձրել, ակնհայտ էր, որ, այնուամենայնիվ, ոստիկանները չէին հրապարակի սակավամարդության մեղավորը: Ոստիկաններն ընդամենը հրապարակային միջոցառման հարկադիր մասնակիցներն էին, որոնք հարկ եղածից ավելի փութաջանությամբ լցվել էին հրապարակի մերձակա այգիներն ու պուրակները:

Ժամանակը մոռացության սքվեր է նետում նույնիսկ հոկտեմբերի 27-ի նման ահավոր հանցագործության վրա: Այն այսօր իրապես հուզում է միայն դրանից անմիջականորեն տուժած մերձավորների սրտերը, որոնք քաղաքական իրադարձությունների կենտրոնում են: Մարդկայնորեն լիովին հասկանալի լինելով, այնուամենայնիվ, իրողությունը թերահավատության հերթական սնունդն է դառնում քաղաքական իրադարձությունների առայժմ հանդիսատես հասարակության համար: Եվ բազմահազարանոց հավաքներ տեսած հրապարակը երեկ դատարկ էր թերեւս նաեւ այդ պատճառով:

Չնայած հանրահավաքի կազմակերպիչները կանխավ տեղեկացրել էին, թե իշխանությունների ու իշխանափոխության վերաբերյալ կո-

Յուրի Բախշյանի այրին՝ Անահիտ Բախշյանը ցավ հայտնեց, որ ոչ միայն երկրի ներկա իշխանությունները, այլեւ 27-ի նահատակների նախկին զինակիցներն ու մտերիմները, որոնք այսօր կարեւոր պաշտոններ են զբաղեցնում, այս 5 տարիներին երբեւէ պետական մակարդակով զոհերի հիշատակի մեծարում չնախաձեռնեցին, որ նրանց անունների հիշատակման վրա անգամ տաբու է դրված:

«Արդարություն» դաշինքի պատգամավոր Վիկտոր Դալլաքյանը պետության ղեկավարին մեղադրեց ծանրագույն հանցագործության՝ հոկտեմբերի 27-ի իրադարձություններին մեղսակից կամ տեղյակ լինելու մեջ: Նա թարմացրեց ներկաների հիշողությունը՝ մեջբերելով նախաքննության ու դատաքննության, վկաների մահվան առեղծվածային

չություն է նաեւ հոգու սպանությունը:

Ակցիայի հաջորդ տողը խաղաղ երթն էր դեպի Ազգային ժողովի մատույցներ: Մասնակիցներին մեխակներ բաժանվեցին, որոնք նրանք կախեցին ԱԺ դարպասների ճաղերի վրա: ԱԺ ղեկավարությունից թույլտվություն ստացած 50 մարդու, համաձայն ցուցակի, դաշինքի ներկայացուցիչների հետ ԱԺ բակ թողեցին: Նրանք հարգանքի տուրք մատուցեցին ու ծաղկեպսակ դրին հոկտեմբերի 27-ի զոհերի հուշարձանին:

Այսօր կշարունակվեն հոկտեմբերի 27-ին նվիրված արարողությունները՝ կեսօրից հետո մեկ առ մեկ այցելելով Կոմիտասի անվան ու քաղաքային պանթեոնները՝ հարգելու ահաբեկչության բոլոր զոհերի հիշատակը:

Կամուրջը նետված է

1-ին էջից

Նավաստիներն իրենց հետեւում յոթ ծովեր են թողել, 4225 մղոն տարածություն: Լողալով տասներկու երկրների տարածքային ջրերում եւ 22 նավահանգիստներում խարիսխ գցելով՝ հայ ծովագնացները 92 անգամ բարձրացրել են Հայաստանի Հանրապետության, 21 անգամ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության դրոշները: Արդեն պատմության մաս դարձած եռագույնները, որ նավաստիները բերել են հայրենիք, կնվիրեն երկու երկրների նախագահներին, չէ՞ որ ամեն փուլում նոր դրոշներ են նավ բարձրացնելու:

«Պատմությունը սիրում է «Առաջինը» բառը, ասաց Զորի Բալայանը: Առաջինը միշտ դժվար է, դրանով արդեն իսկ արժեքավոր է: Այս փուլը, որ մտավ պատմության մեջ, գերազանց եմ գնահատում: Իսկ երկրորդին սպասում ենք արդեն հիմա՝ Տունդարձի ճանապարհին»: Նավապետ Կարեն Բալայանն էլ անկեղծորեն ասաց, որ «Կիլիկիային» ու նավի առօրյային կարոտել են արդեն ինքնաթիռում: Ամեն դեպքում հիմա հանգիստ են. նավը հայկական տարածքում է՝ Մխիթարյանների մոտ, որոնք ապացուցել են, որ «Կիլիկիային» հարազատի պես սիրում ու խնամում են: Նավապետն ասում է, որ ցամաք վերադառնալուց ի վեր նախապատրաստական աշխատանքները հանգիստ չեն տալու: «Գործը շատ է, երկրորդ փուլը շատ ավելի բարդ է, պետք է օվկիանոս դուրս գանք, սակայն լավ է, որ աստիճանաբար ենք գնում դրան»: «Ազգ»-ի այն հարցին, թե ինչպես է վերաբերվում երկրորդ փուլին ամուսնու մասնակցությանը, նավապետի կինը՝ տիկին Սուսաննան, անկեղծորեն խոստովանելով, որ նավարկության ողջ ընթացքում դստեր հետ տանջվել է, այնուամենայնիվ ասաց. «Ոչինչ փոխել չի լինի, ամեն բան որոշված է: Գործը կիսատ չեն թողնում: Իհարկե, մի քիչ խենթացնող քայլ է, սակայն ի վերջո իրենց այսքան տարիների երազանքն են իրականացնում, կանգնեցնել չի լինի»:

Այլ է Զորի Բալայանի դեպքը: Գրող-հրապարակախոսը, բժիշկը, ճանապարհորդը համոզված է, որ նավաստիներից յուրաքանչյուրը պետք է մտածի, որ ամենից կարեւորը չափի զգացողությունն է: «Ես ծառայեցի ուժերիս ներածին չափով, չարչարվեցի՝ առաջին հերթին ինձ նավաստի զգալով», ասել է Զորի Բալայանը նավի վրա իրենց վերջին հավաքի ժամանակ: Ապա նավաստի ընկերներին ասել է իր գաղտնիքի մասին. «Համոզված եմ՝ շատերն են ուշադրություն դարձրել, որ ես փոթորիկների ժամանակ եւ հատկապես գիշերները հաճախ շատ երկար՝ 12-14 ժամ կանգնում էի կայմի հիմքի մոտ: Փոթորիկների ժամանակ ես միշտ սրտի ուժեղ ցավեր եմ ունեցել: Իմանալով, որ այդ իրավիճակն ամենից հեշտը պառկած անցկացնելն է՝ ամեն դեպքում ես միշտ վերեւ՝ կայմի մոտ էի բարձրանում: Չգիտեմ ինչու, բայց ես միշտ վախեցել եմ պառկած մեռնելուց: Եթե մեռնել, ապա՝ կանգնած, իսկ ավելի լավ է՝ շարժման մեջ, ճանապարհին: Թող որ նավապետն իմ այս խոսքն ընդունի իբրեւ հայտարարություն իմ «պաշտոնաթողության»: Ես հեռանում եմ ձեզանից՝ մնալով ձեզ հետ»: Զորի Բալայանն օդանավակայանում ասաց, որ երկրորդ փուլին միայն կգնա այն կետերը, որտեղ իր կարիքը կզգացվի, սակայն միշտ ափին կլինի:

Հայաստանի գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանը սխրանք համարեց մտահղացումից մինչեւ դրա փայլուն իրագործման ընթացքը, հույս հայտնեց, որ այն նոր սերնդի համար մեր պատմությանն ու ակունքներին վերադառնալու մի կարեւոր էջ կբացի, կամուրջ կստեղծի մեր պատմության երեկվա, այսօրվա ու վաղվա միջեւ, իսկ երիտասարդ նավաստի Արսեն Սեդրակյանի գնահատմամբ՝ նաեւ սփյուռքահայերի, որոնք մեր հայրենակիցների բազմաթիվ բարեւներն են բերել:

ԳԻՏԱԿԱՆ ՄԻՏՔ

Երիտասարդ հայ գիտնականը ստացավ առաջին մրցանակ

Վնասատուների դեմ կենսաբանական պայքարին նվիրված միջազգային կոնֆերանսում

ԱՄՆ-ը, Կանադայի եւ եվրոպական երկրները ներկայացնող շուրջ 80 երիտասարդ գիտնականների մասնակցությամբ այս տարվա սեպտեմբերի 26-30-ը տեղի ունեցած կոնֆերանսում առաջին մրցանակը շնորհվել է Հայաստանը ներկայացնող երիտասարդ գիտնական Ասյա Տեր-Հովհաննիսյանին: Իտալիայի Տրենտինո մարզի Բազելգա դի Պինե բնակավայրում «Կենսաբանական եւ ինտեգրացված պայքարի միջոցների օգտագործումը վնասատուների դեմ» միջազգային կազմակերպության հրավիրած «Ինտեգրացված պայքարի միջոցների օգտագործումը մրգի արտադրությունում» 6-րդ միջազգային կոնֆերանսում Երեւանի գյուղակադեմիայի մագիստրատուրայի շրջանավարտը եւ Հայաստանի ԳԱԱ կենդանաբանության ինստիտուտի ասպիրանտն այդ մրցանակը ստացավ վնասատուների դեմ պայքարի նոր մեթոդի, կիրառման եւ ներկայացման ձեւերի համար:

Ինչպես մեր զրույցի ժամանակ հայտնեց Ասյա Տեր-Հովհաննիսյանը, խոսքն առանց թունաքիմիկատների, պտղակեր վնասատուների դեմ պայքարի նոր մեթոդի մասին է: Ի՞նչ է այն ենթադրում: Միջատներին վնասազերծելու եւ միաժամանակ թունաքիմիկատների զանգվածային կիրառումից զերծ մնալու նպատակով մասնավորապես խնձորի այգիներում տեղադրվում են հատուկ թակարդներ, որոնց վրա քսվում է քիմիական նյութ՝ տիոսեֆ: Նույն թակարդներում տեղադրվում են ֆերոմոնային պարկուճներ: Ֆերոմոնը արուներին հրապուրելու համար էգերի արտադրած նյութն է: Երբ արու թիթեռները, հրապուրվելով քիմիական ճանապարհով ստացված այդ նյութով, գալիս եւ նստում են այդ թակարդներում, ամլանում են: Բավական է 5 րոպե թիթեռը մնա այդ թակարդում, զուգավորվելիս այլեւս սերունդ չի թողնում: Այս մեթոդի գիտական ուսումնասիրությունները կատարվել են կենդանաբանության ինստիտուտում, իսկ փորձնական կիրառումը՝ Արարատյան դաշտավայրի այգիներում: Ֆերմերային տնտեսություններին այս մեթոդը հասցնելուն աջակցել են ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի մարկետինգի աջակցության ծրագիրը եւ այս ծրագրից ֆինանսավորվող «Ագրոգիտասփյուռը»:

Ասյա Տեր-Հովհաննիսյանի մայրը՝ գիտաշխատող Անժելա Ազիզյանը, որը վնասատուների դեմ կենսաբանական մեթոդներով պայքարի գիտական ուսումնասիրությունների 30-ամյա փորձ ունի եւ դստեր հետ շարունակում է այդ գործունեությունը, նշեց, որ այս մեթոդի ուսումնասիրությունները սկսվել են դեռեւս խորհրդային տարիներին, բայց ԽՍՀՄ փլուզումից հետո միջոցների բացակայության պատճառով չշարունակվեցին: Նրա համոզմամբ, չնայած այս մեթոդն իր դուստրը գործածել է միայն խնձորի պտղակեր վնասատուների դեմ, բայց սկզբունքորեն կարելի է կիրառել նաեւ այլ վնասատուների դեմ: Սակայն կենսաբանական պայքարի զանգվածաբար կիրառելու նպատակով արտադրություն ստեղծելու հարցը դեռ նոր պետք է ուսումնասիրվի:

Ասյա Տեր-Հովհաննիսյանն էլ նշում է, որ այս մեթոդը կիրառելիս քիմիկատների օգտագործման անհրաժեշտությունը գրեթե վերանում, չնչին է դառնում: Դա նախեւառաջ ձեռնտու է գյուղացիներին, քանի որ ավելի էժան է: Արարատյան դաշտավայրում նրանք ստիպված են լինում 9-10 անգամ դիմել քիմիկատների օգնությանը, որովհետեւ վնասատուները կայունություն են ձեռք բերում: Անգամ նոր քիմիկատների փորձարկումը եվրոպական երկրներում եւ Հայաստանում ցույց է տվել, որ ավելի նվազ արդյունավետ է ազդում մեր վնասատուների վրա: Այսինքն, նրանք ավելի դիմացկուն են: Հաջորդ, առավել կարեւոր հանգամանքն էկոլոգիապես մաքուր միրգ ստանալն է: Թունաքիմիկատների համախակի եւ առանց վերահսկողության օգտագործումը, շատ հաճախ ժամկետանց եւ արտադրությունից դուրս եկած, անդառնալի վնաս է պատճառում մեր ազգաբնակչության առողջությանը: Մասնագետների կարծիքով, այդ թունաքիմիկատները, քաղցկեղածին լինելով, տարիների ընթացքում կարող են ավելի բացասական ազդեցություն ունենալ, քան ճառագայթումը: Մի խոսքով՝ կենսաբանական պայքարի այս մեթոդի առավելությունն ակնհայտ է եւ առաջացրել է ամերիկացի ու եվրոպացի գիտնականների հետաքրքրությունը: Համագործակցության եւ աշխատանքի հրավերներն այնքան շատ էին, որ Ասյա Տեր-Հովհաննիսյանը չի կողմնորոշվում, թե դրանցից որին նախապատվությունը տա: «Հավանաբար կնախընտրեմ կարճաժամկետ ծրագրերը», մեր զրույցի վերջում նշեց Ասյան:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Կինը սպանեց ամուսնուն

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապի եւ լրատվության վարչության տրամադրած օպերատիվ տեղեկագրից, հոկտեմբերի 26-ին ոստիկանության Գյումրու բաժին հիվանդանոցից հաղորդվել է, որ որովայնի մասում սուր կտրող գործիքից ստացած վնասվածքներով իրենց մոտ է տեղափոխվել Գայանե Թորոյանը: Պարզվել է, որ նույն օրը տանը կենցաղային հարցերի շուրջ ծագած վիճաբանության ժամանակ 1959 թ. ծնված Խաչատուր Թորոյանը խոհանոցային դանակով մարմնական վնասվածք է պատճառել կնոջը՝ 1962 թ. ծնված Գայանե Թորոյանին, վերջինս էլ նույն դանակով հարվածելով ամուսնու կրծքավանդակին սպանել է նրան: Դանակն առգրավված է, քննությունը վարում է դատախազությունը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԴ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
Ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ 521635
Խմբագիր ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ / հեռ 529221
Լրագրողների սենյակ / հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայություն / հեռ 582483
Շաբաթյա լրահավաք ծառայություն / հեռ 529353
Համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսությամբ առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության խստիվ արգելվում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքի
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st., Yerevan, Armenia, 375010

Ուժեղանալու է թաքնված զբաղվածության վերահսկումը

Սոցապ նախարարության վերջին կես տարին

Երեկ ՀՀ աշխատանքի եւ սոցիալական հարցերի նախարար Աղվան Վարդանյանը լրագրողներին ներկայացրեց նախարարության վերջին վեց ամիսների հիմնական աշխատանքները: Նա կարեւորեց տարվա երկրորդ կիսամյակում Աշխատանքի միջազգային կազմակերպության հետ Հայաստանի հարաբերությունների վերսկսումը: Սա միջազգային միակ կազմակերպությունն է, որտեղ պետությունները ներկայացված են երեք կողմով՝ կառավարություն, գործատուներ եւ աշխատողների շահերի պաշտպաններ: «Այս կազմակերպությունը զբաղվում է աշխատողների շահերի, աշխատանքի պաշտպանության խնդիրներով, մի բան, որ մեզանում տնտեսական բարեփոխումների ընթացքում կարծես երկրորդ պլան էր մղվել, ասաց նախարարը: Առաջիկայում կստորագրենք համաձայնագիր, որով կփորձենք մեզ մոտ ձեւավորել եւ աշխատեցնել սոցիալական գործընկերության ինստիտուտը: Այսօր արդեն ԱԺ-ում այս ուղղությամբ կոնվենցիաներ են վավերացվում»:

Հինգ մլն դոլար արժողությամբ Սոցիալական ոլորտի վարչարարության բարելավման ծրագիրը նախատեսում է սոցիալական ոլորտի բոլոր ծառայությունների միջեւ տեղեկատվական ավտոմատ համակարգի ստեղծում, զբաղվածության տարածքային կենտրոնների հզորացում, հաշմանդամների համար վերականգնողական կենտրոնի, երիտասարդների համար մասնագիտական կողմնորոշման կենտրոնի ստեղծում, անձնավորված հաշվառման համակարգի ներդրում եւ այլն: Սոցապ նախարարը նշեց, որ վարկը նվազագույն տոկոսադրույքներով է եւ պետք է մարվի 30 տարվա ընթացքում՝ սկսած 2014 թվականից:

Աղվան Վարդանյանը նախարարության աշխատանքում կարեւորեց Աշխատանքի պետական տեսչության ստեղծումը, որը զբաղվելու է աշխատանքի պայմանների վերահսկողությամբ, առողջության համար վտանգավոր պայմանների բացառմամբ, զբաղվածության, աշխատավարձի չափի խնդիրներով: Նա նշեց, որ գործազրկության բավականին բարձր ցուցանիշների հետ բարձր է նաեւ թաքնված զբաղվածության ցուցանիշը՝ հասնելով 130-150 հազարի: Աշխատանքի պետական տեսչության հիմնական գործառույթներից մեկը լինելու է այս թաքնված զբաղվածության բացահայտումը եւ աշխատանքային հարաբերությունների կարգավորումը: Աղվան Վարդանյանը խոսեց նաեւ իրական եւ ձեւակերպված աշխատավարձերի անհամապատասխանության մասին:

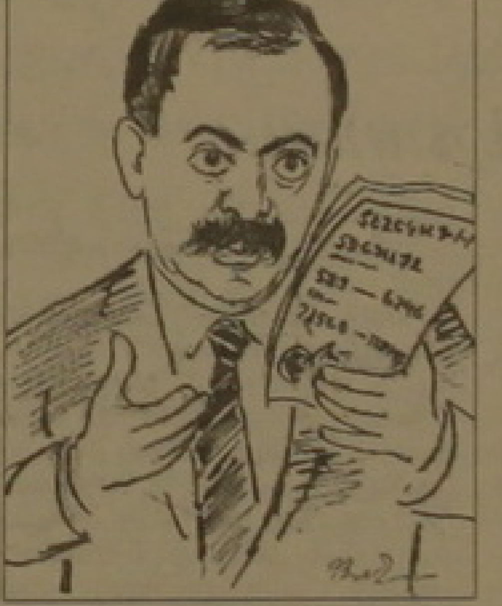

Աղվան Վարդանյանն ասաց, որ հոկտեմբերի 20-ի դրությամբ սոցիալական քարտի 1 մլն 867 հազար հայց է ներկայացված, տրամադրվել է 1 մլն 500 հազար քարտ: Ամենաակտիվը Լոռու մարզն է, այստեղ ծրագիրն իրականացվել է 96.3 տոկոսով, իսկ ամենապասիվը Երեւանն է՝ 36.2 տոկոս:

Նա խոսեց նաեւ կենսաթոշակների ոլորտում բարեփոխումների անհրաժեշտության մասին: Ամենայն հավանականությամբ 2005 թվականի ապրիլի 1-ից հիմնական կենսաթոշակը 3000 դրամից կհասնի 4000 դրամի: 2005-ին պետական ամենամեծ սոցիալական աջակցությամբ Աղքատության ընտանեկան նպաստի ծրագրի գումարները կաճեն 4 մլրդ դրամով՝ անցնելով 20 մլրդ-ը: Այս ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է անապահով գնահատված ընտանիքներում երեխայի ծնվելու դեպքում պետական միանվագ 35.000 դրամ վճարը կրկնապատկել:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Ի՞նչ են պայմանավորվել ՀՀ կառավարությունն ու ՕՏԵ-ն

1-ին էջից

«Արմենտելը» պետք է այդ ծառայությունը մատակարարի Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի սահմանած սակագներով: Այս հարցի շուրջ կառավարության անդամների միջեւ ծագած բանավեճն այստեղ գործող ընկերությունների ճակատագրի առնչությամբ էր, որոնք փաստորեն հայտնվում են խաղից դուրս վիճակում: Ի դեպ, ըստ որոշ հաշվարկների, այստեղ շրջանառվող գումարները տատանվում են ամսական 1-2 մլն դոլարի սահմաններում:

Բնականաբար, ինտերնետ հեռախոսակապի ոլորտը կարեւոր նշանակություն ունի հատկապես արտասահմանում ազգականներ ունեցող մեր հայրենակիցների համար: Սակայն բնակչության զգալի մեծամասնության համար գլխավոր հարցն այն է, թե ինչ փոփոխություններ են նախատեսված րոպեավճարի առնչությամբ: Րոպեավճարը բնակչության զգալի հատվածի համար, ըստ էության, կմնա անփոփոխ: Մասնավորապես անփոփոխ կմնան 360 րոպե անվճար խոսելու ժամանակը եւ 900 դրամ բաժանորդավճարը: Անփոփոխ կմնա նաեւ 1 րոպեի համար 4 դրամ վճարը, բայց մինչեւ 2250 րոպե խոսելը: 2250 րոպեից հետո որպես րոպեավճար կհաշվարկվի 8 դրամը: Այսինքն, օրական մինչեւ 1 ժամ 15 րոպե խոսելու համար րոպեավճարը կմնա 4 դրամ: Որ փոփոխությունները չեն ազդի բնակչության մեծամասնության վրա, վկայում են հետեւյալ ցուցանիշները: 68 հազար թվային հեռախոսակապ ունեցող բաժանորդներից ամսական 2000 րոպեից ավելի խոսել են ընդամենը 4 հազարը:

Ընդհանուր առմամբ պատկերը որոշակի թվային փոփոխություններով նույնն է նաեւ կանխավճարային համակարգից օգտվողների պարագայում: 9400 հաստատագրված վճար վճարող բաժանորդներից 2000 րոպեից ավելի խոսել է 3 հազարը: Ի դեպ, կանխավճարը չի վերացվում, բայց թանկանում է եւ ժամանակային առումով սահմանափակվում: 4800 դրամի փոխարեն հաստատագրված վճարը կկազմի 6 հազար դրամ, որը վճարելով կարելի է խոսել դարձյալ մինչեւ 2250 րոպե: Դրանից հետո կգործի 8 դրամ արժեքով րոպեավճար: Նման փոփոխությունները կվերաբերեն հիմնականում շատ խոսող եւ ենթադրաբար ունեւոր բաժանորդներին: Այդպիսիք մոտ 10 հազար իրավաբանական անձ հանդիսացող բաժանորդներն են, որոնք ամսական խոսում են 30 հազար րոպեից ավելի, որն օրական կազմում է մոտ 16 ժամ: Լարային հեռախոսակապի համար այս փոփոխությունները պետք է գործեն 2005 թ.-ից մինչեւ 2006-ը: Դրանից հետո սակագնի բոլոր փոփոխությունները պետք է կատարի Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովը, այնպես, ինչպես դա արվում է գազի, էլեկտրաէներգիայի, ջրի համար:

Միջազգային հեռախոսակապի գները պետք է նվազեն, կախված երկրներից՝ 5-40 տոկոսով: Եթե հիմա միջազգային հեռախոսազրույցի ամենաթանկ արժեքը կազմում է 1 րոպեն 1,2 դոլար, ապա, ըստ պայմանավորվածության, առավելագույն գինը պետք է կազմի մոտ 80 ցենտ:

Վիճահարույց մյուս՝ բջջային կապի ոլորտում երկրորդ օպերատորի մուտքը տեղի կունենա 7 ամսվա ընթացքում: Այդ ժամանակահատվածում «Արմենտելը» 900 մգհերց հաճախականության տիրույթում օգտագործման շերտը պետք է կրճատի մինչեւ 15 մգհերց, ապա մինչեւ 12,5 մգհերց՝ երկրորդ օպերատորի մուտքն ապահովելու համար: Պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել, որ երկրորդ օպերատորը հայաստանյան շուկա մուտք չի գործի մինչեւ 2009 թ.»:

Ինտերնետ կապի սակագինը կմնա նույնը՝ 1 դրամ: Ինչ վերաբերում է ինտերնետ պրովայդերներին հետաքրքրող գլխավոր հարցին՝ միջազգային ելքին (տվյալների փոխանակմանը), ապա այստեղ հետեւյալ փոփոխություններն են նախատեսվում: Հստակեցվել է, որ արբանյակային կապը չի լինելու «Արմենտելի» բացառիկ մենաշնորհը: Հաջորդը, մինչ այժմ օպտիկական մալուխով վարձակալած գծի ծառայություն չի մատուցվել: Պայմանագրում ամրագրված է, որ «Արմենտելն» այդ ծառայությունը պետք է տրամադրի այն սակագնով, որը կսահմանի հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովն ինքնարժեքի հիման վրա: Բացի սրանից, կեսից կես վարձակալված գծի ծառայությունն «Արմենտելը» պարտավորվում է պահանջների 95 տոկոսի դեպքում բավարարել 45 օրվա, իսկ մյուս դեպքերում՝ 2 ամսվա ընթացքում:

Վերստին ցանկանում ենք ընդգծել, որ սրանք այն համաձայնություններն են, որոնց կողմերը հանգել են բանակցությունների ընթացքում եւ ներկայացրել իրենց վերադաս մարմինների հաստատմանը: Թե ինչ հետագա ճակատագիր է սպասում այս համաձայնություններին, կիմանանք շատ շուտով, եթե, իհարկե, կառավարությունը հերթական անգամ չձգձգի վերջնական որոշման ընդունումը:

ՇՐՋԱՅՑ

Նոր մակարդակ հայկական մետալուրգիայում

Փաստում է նաեւ ՀՀ նախագահը

Այս տարվա կեսից ավելացել են Հայաստանում գործող ձեռնարկությունները: Խոսքը «Նեոլիտա» քարի մշակման գործարանի եւ երկու գործարանների՝ «Էներգոկոմպլեքս» ՍՊԸ, «Արմենիան մոլիբդեն պրոդակտ» համալիրի մասին է: Երկուսում էլ ապահովվում են եվրոպական չափանիշների արտադրանք եւ արտադրություն: Սա փաստեց երեկ գործարաններ կատարած այցելության ընթացքում ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը:

Ռուսաստանի Դաշնությունում հզորությամբ 4-րդ կահույքագործական արտադրության սեփականատեր Յուրի Սարգսյանի 2 մլն 100 հազար դոլարի ներդրումն ապահովել է ամսական 10 հազար քմ քար մշակելու հզորությամբ «Նեոլիտա» գործարանի լինելիությունը: Գործարանում առայժմ աշխատում է մեկ հոսքագիծ: Այն ժամանակակից է եւ իտալական արտադրության: Յուրի Սարգսյանի հավաստմամբ, ում պատկանում է «Նեոլիտայի» բաժնետոմսերի 75 տոկոսը, մոտ ապագայում կընդլայնվի արտադրությունը եւ օնիքսի հանքավայրի մշակման աշխատանքներ կսկսվեն Արցախում: Գործարանի արտադրած մարմարե, ֆելզիտե եւ այլ բնական քարերից սալիկները արտահանվում են ՌԴ եւ ԱՄՆ: Պահանջարկը չափազանց մեծ է Մ. Նահանգներում, գործարանատերը պատրաստվում է պարզել՝ պատճառն էժան լինելն է, թե՞ պահանջարկը պայմանավորված է անհրաժեշտությամբ: Ու քանի որ Սարգսյանը, համենայն դեպս, ՌԴ հարկային օրենսդրության համեմատությամբ ՀՀ հարկային օրենսդրությունը բավականաչափ լիբերալ է համարում, ապա մեկ տարվա ընթացքում պատրաստվում է Երեւանում բացել բարձրակարգ կահույքի խանութ, իսկ արտադրություն սկսելու համար դեռ շուկայի ուսումնասիրման կարիք կա: Առայժմ խանութի հիմնման հարցում հողատարածք ձեռք բերելու դժվարություն կա:

Յուրի Սարգսյանն արդեն իսկ կատարած ներդրումների շարժառիթը համարեց ոչ միայն իր հայ լինելը, ՀՀ հարկային լիբերալ օրենսդրությունը, այլեւ Սանկտ Պետերբուրգում բիզնեսմենների հետ ՀՀ նախագահի ունեցած հանդիպման ընթացքում ներդրումների շահավետության առումով տված բացատրությունը:

«Էներգոկոմպլեքս» ՍՊԸ-ի եւ «Արմենիան մոլիբդեն պրոդակտ» համալիրի մասին խոսելիս նախագահը հավաստեց, որ պետությունը ստեղծել է բարենպաստ պայմաններ գիտական առաջընթացի ուղղությամբ եւ արտադրության ստեղծման համար բացառել է խոչընդոտները: Արդյունքն ակնհայտ է, գործարանում փոխշղթայված զարգանում են գիտությունն ու արտադրությունը, եւ արդեն եկող տարի Հայաստանից չի արտահանվի մոլիբդենի խտանյութ: Կունենանք մետալուրգիական արտադրության ամբողջական փակ շղթա: Համալիրն այսօր բազմատեսակ արտադրանք ունի եւ կատարում է նաեւ ՄԱԳԱՏԷ-ի համակարգում գտնվող ատոմային հետազոտությունների եվրոպական կենտրոնի պատվերները (հակառադիացիոն պահպանիչներ):

Այսօր գործարանի հզորությունը, հիմնադիր տնօրեն Կարեն Կարապետյանի հավաստմամբ, գնահատվում է 12 հազար տոննա պղնձի մշակմամբ, ինչը նախատեսվում է կրկնապատկել: Ամսական հզորությունը 200 տոննա է, որը գործարանի հզորության 20 տոկոսն է: Դա պայմանավորված է Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային գործարանի տրամադրած քվոտաներով: Շուտով Հայաստան խտանյութ կներկրվի Չինաստանից եւ Չիլիից: Միջազգային շուկայում համագործակցության եզրեր գտնելը գործարանի համար դյուրին է, քանի որ այն համապատասխանում է եվրոպական չափանիշներին, եւ ողջ արտադրանքն արտահանում է մետաղի որակի հանդեպ խստագույն պահանջներ ունեցող երկրներ՝ Ճապոնիա, Գերմանիա, Շվեդիա, Իտալիա, Ավստրիա: Եվ եթե բելգիական եւ անգլիական համարժեք գործարանների ներդրումները կազմել են 20-30 մլն դոլար, ապա հայ մասնագետներն ավելին կարողացել են ապահովել ընդամենը 2 մլն դոլար ներդրման շնորհիվ: Հիմնական աշխատանքը կատարվել է տեղի գիտական ներուժի միջոցով:

Նախագահի շրջայցին հաջորդած խորհրդակցությունում պարզվել է, որ գործարանն ունի 100 աշխատակցի կարիք: Ինչպես հավաստեց Ռոբերտ Քոչարյանը, խորհրդակցության ընթացքում քննարկվել են համալիրի հեռանկարները: Պետությունը պատրաստվում է գիտական ներուժի լիակատար օգտագործմամբ միջազգային շուկա դուրս բերել հնարավորինս վերամշակված արտադրանք մաքուր մոլիբդենից:

ՆՈՒՆԵ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Աշխատաշուկայում մեծ է բանվորական մասնագիտությունների պահանջարկը

Գործատուների ներկայացրած 968 թափուր աշխատատեղից 751-ը բանվորական մասնագիտություններ են: «ՀՀ զբաղվածության ծառայություն» գործակալության սեպտեմբերի 1-ի տվյալների համաձայն, մեծ է հատկապես փականագործների, եռակցողների, դերձակների, ատաղձագործների պահանջարկը: Կառավարության որոշմամբ սեպտեմբերից գործում են 26 նախնական մասնագիտական եւ 85 միջին մասնագիտական կրթական հաստատություններ, որոնց նպատակն է պատրաստել որակյալ բանվորներ: Սրանց զուգահեռ գործում են նաեւ 23 ոչ պետական միջին մասնագիտական կրթօջախներ: Նախնական մասնագիտական եւ միջին մասնագիտական հաստատությունները փակվել էին 2001 թ.: 2003 թ. «Կրթության մասին» օրենքում փոփոխություններ կատարելուց հետո միայն հնարավոր դարձավ ավագ դպրոցների արհեստագործական հոսքերի հիման վրա դրանք վերաբացել:

«Վերաբացման անհրաժեշտությունը պայմանավորված էր աշխատաշուկայի պահանջարկով: Թեպետ մենք դեռեւս չգիտենք, թե մեր կադրերը որքանով կկարողանան բավարարել գործատուի պահանջները: Խնդիրն այն է, որ այդ հաստատությունների տեխնիկական հագեցվածությունը շատ վատ է, իսկ շենքերը վերանորոգման կարիք ունեն», նշում է ԿԳ նախարարության նախնական եւ միջին մասնագիտական կրթության բաժնի պետ Սամվել Պիդոյանը:

Նրա հավաստմամբ, իրենք վերապատրաստման ծրագիր են մշակում արդեն աշխատող բանվորների համար: Մասնագիտական ուսուցման դասընթացներ կազմակերպում է նաեւ «ՀՀ զբաղվածության ծառայություն» գործակալությունը: Սակայն այս երկու կառույցների միջեւ, ինչպես նշում է Սամվել Պիդոյանը, չկա գործնական փոխհարաբերություն:

Նշենք նաեւ, որ աշխատաշուկայում մեծ է որակյալ համակարգչային ծրագրավորողների, գործավարների, թարգմանիչների եւ հատկապես սպասարկման ոլորտի մասնագետների պահանջարկը:

ԱՐՓԻՆԵ ԲԱՂՅԱՆ

ԱԶԳ

Դիտարկումներ

Մաշկաբանները հավաստում են, որ շատացել են ալերգիկ եւ կոնտակտային մաշկաբորբերը

Կոսմետիկ դիվերսիայի դեմ՝ անպաշտպան

Հայաստանում այսօր սպառողի շահերի պաշտպանության 7 կազմակերպություններ կան: Զբաղվելով առողջապահական, սննդամթերքի անվտանգության, օրենսդրական, բնակչության իրազեկման խնդիրներով, նրանք բոլորը զանցառել են սպառման շուկայի այնպիսի կարեւոր ոլորտ, ինչպիսին է օծանելիքի, գեղահարդարման իրերի արտադրությունն ու վաճառքը: Այս ասպարեզում անորակ, կեղծ արտադրանքի իսկական խրախճանք է:

Ինչպես տեղեկացանք մի քանի հասարակական կազմակերպությունների նախագահներից, սպառողների միությունների գոյության իրազեկ քաղաքացիներից բազմաթիվ բողոքներ են ստացվում դրանց որակի վերաբերյալ: Սակայն միությունների առայժմ միակ գործնական օգնությունը սպառողին խորհուրդն է, որ խաբուսիկ գայթակղիչ դիզայնով օծանելիք գնելիս պետք է կողմնորոշվել գոնե դրա արժեքով՝ էժանագինները, որպես կանոն, կեղծ են: Օծանելիքի բաղադրության լաբորատոր հետազոտություն ոչ մի կազմակերպություն չի իրականացրել, դա շատ թանկ հաճույք է՝ կապված նյութական ու ֆինանսական մեծ ծախսերի հետ: Առայժմ մեր միությունները սահմանափակվում են միայն տեղական մթերքների ուսումնասիրությամբ: Նույնիսկ որոշ սննդատեսակների լաբորատոր քննություն անցկացնելն էլ խնդիր է այդ միությունների համար:

Կասկածելի բաղադրությամբ շամպունների, ներկերի, քսուքների գործին ենթակա կանանց ու աղջիկների շրջանում ավելի ու ավելի են շատացել ալերգիկ հիվանդությունները, մազաթափությունն ու մաշկային այլ ախտերը: Համաբուժարաններում այսօր ամենից շատ հերթեր գոյանում են մաշկաբանների մոտ: Թերեւս միայն նրանք, իրենց հիվանդների հետ, դարձել են այս սարսափելի իրողության լոկ հայեցողական արձանագրողները: Որեւէ վիճակագրություն չկա, որը հստակ արտացոլի տուժածների առողջությանը պատճառված վնասի չափերն ու ծավալները: Հայ կանայք ու աղջիկները շարունակում են անպաշտպան մնալ անորակ ու թունավոր գեղույքի պարագաների արշավանքի դեմ:

Առավել եւս այս շուկայում ներկայացվող արտադրանքը մեծ մասամբ էժանն ու ցածրորակն է: Կոսմետիկ նյութերը հիմնականում քիմիական պատրաստուկներ են, բնական բաղադրությամբ պարագաները խիստ թանկ են ու անմատչելի նույնիսկ միջին սպառողին:

Այնքան տարածված «սկրաբ» կոչվող մաքրող քսուքն օգտագործելն այնպես, ինչպես ներկայացվում է վաճառքում, մասնագետների կարծիքով, պարզապես անթույլատրելի է: Տեղեկացանք, որ «սկրաբը» օգտագործվում է դեմքի մաշկի համար, մեռած բջիջների հեռացման համար: Տարանջատ խոշոր հատիկներով այդ քսուքը անվտանգության պահանջներին համապատասխանելու եւ մաշկին չվնասելու համար միկրոնային բաղադրություն պետք է ունենա: Եղել են բազմաթիվ դեպքեր, երբ մաշկի վերին շերտը հանելու հետ այն տարբեր վարակների առաջացման պատճառ է դարձել:

Նույնքան կասկածելի են նաեւ կավից պատրաստվող դիմակները: Խոսքն ավելի շատ վերաբերում է կոսմետիկական սրահներին, ուր հենց տեղում օգտագործում են ոչ թե մշակված, այլ սովորական, խեցեգործության մեջ օգտագործվող եւ հիմնային բաղադրությամբ կավը: Որտեղ էլ այն կիրառվի կոսմետիկայում, հատուկ մշակման պետք է ենթարկվի եւ թթվային բաղադրություն ստանա, ինչն անհրաժեշտ է մաշկի համար: Եվ քանի որ անվերահսկելի է այս ասպարեզը, չի կարելի երաշխավորել, որ ներգործությունն ուժեղացնելու համար քսուքի պարունակության մեջ անթույլատրելի նյութեր, օրինակ, սնդիկ եւ չեն խառնի: Ի դեպ, այդպիսի մտավախություն արտահայտեցին «գեղարարների» գործունեությունից տուժածներին սպասարկող բժիշկ մաշկաբաններից մի քանիսը միաժամանակ:

Թերեւս նաեւ այս եւ հավանաբար, մեծ մասամբ հենց այս պատճառներով են այսօր բացատրվում ալերգիկ դերմատիտի եւ կոնտակտային (հպումային) դերմատիտի ավելի ու ավելի հաճախ արձանագրվող դեպքերը:

Մազի անորակ ներկերի ու շամպունների ավերածություններն անչափելի են: Դրանց ներգործությունից մաշկը բորբոքվում է՝ առաջացնելով տեղային եւ ընդհանուր բորբոքային երեւույթներ, թուլանում են մազարմատները, նոսրանում է մազի խիտ ծածկույթը, ոչ հաճախ առաջացնելով նաեւ մազաթափություն կամ նպաստելով դրա ուժեղացմանը:

Անզեն աչքով շամպունների գերառատ տեսականու մեջ կողմնորոշվելը անհնար է նույնիսկ մասնագետի համար, ուր մնաց բանից անտեղյակ, միամիտ գնորդի համար: Նույնիսկ բացառապես բարձր ու ցածր գներով կողմնորոշվելն էլ, ինչ խորհուրդ են տալիս սպառողների շահերի պաշտպանները, թերեւս փրկություն չլինի: Հեշտ շահույթի հետեւից ընկնելով, ներկրողն ու վաճառողը կարող են նույնիսկ էժան գնով հայթայթած, ամենաանորակ պարագան ներկայացնել բարձր գներով: Հանգամանք, որ ամենեւին խորթ չէ ոչ միայն կոսմետիկայի, այլեւ ընդհանրապես մյուս ասպարեզների համար: Մաքսատներից այդ արտադրանքն առանց փորձագիտական ուսումնասիրությունների, ուղիղ գծով հայտնվում է վաճառասեղանների վրա:

Բժիշկ կոսմետոլոգները, մաշկաբանները հավաստում են, որ եթե երբեմն-երբեմն հետազոտություններ անցկացվում էլ են, ապա առանց մասնագիտական լուրջ ուսումնասիրությունների: Հայաստանում այդպիսի օրենք չկա, որ պարտադրի նաեւ մաշկաբան-կոսմետոլոգների մասնակցությունը անվտանգության պարամետրերի ստուգմանը՝ մինչեւ դրանք սպառողին հասցնելը:

Հայաստանում այսօր գեղույքի պարագաների անվտանգության վերաբերյալ որեւէ լուրջ ուսումնասիրություն չի կատարվում, եւ հայ կանայք ու աղջիկները մնացել են անպաշտպան ամբողջովին խոտան այս ասպարեզի դիվերսիայի դեմ-հանդիման:

Անորակ գեղույքի օգտագործումից, մաշկաբանների հավաստմամբ, այսօր շատացել է հատկապես պզուկների առաջացումը երիտասարդ աղջիկների ու կանանց դեմքի վրա:

ՆԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Գույքահարկի առեղծվածը

Ներկայումս գործող 1997 թ. դեկտեմբերի 27-ին Ազգային ժողովի ընդունած հարկային օրենսդրության փոխարեն Ազգային ժողովը 2002 թ. դեկտեմբերի 26-ին ընդունել է նոր՝ «ՀՀ հարկային օրենքները», որոնց մեջ մտնում է նաեւ «ՀՀ գույքահարկի մասին օրենքը»: Այս օրենքը, որը պետք է գործի 2005 թվականից, վերաբերում է նաեւ քաղաքացիներին պատկանող բնակարանների եւ շինությունների հարկերին, որոնց չափը կախված է դրանց կադաստրային գնահատման գումարի մեծությունից եւ հաշվարկվում է օրենսգրքով սահմանված մեկ քառակուսի մետրի (կամ անհատական շինությունների համար մեկ խորանարդ մետրի) գնահատման արժեքից:

Համեմատական կարգով ներկայացնենք 1997 թ. եւ 2002 թ. օրենսգրքերով սահմանված շինությունների կադաստրային գնահատման մեկ քառակուսի մետրի արժեքը:

Շինությունները	1997 թ. օրենքով սահմանված արժեքը	2002 թ. օրենքով սահմանված արժեքը
Քարե շինությունների համար	120.000 դրամ	255.000 դրամ
Երկաթբետոնե շինությունների համար	100.000 դրամ	230.000 դրամ

Ինչպես երեւում է աղյուսակից, նոր օրենքի համաձայն, քաղաքացիների բնակարանների եւ շինությունների գնահատման գումարն ավելանում է 2,3 անգամ, հետեւապես եւ հարկերն են ավելանում: Ինչո՞վ է հիմնավորված դա: Գուցե իսկապես մենք այնպիսի նշանակալի տնտեսական աճ ունենք, ժողովրդի սոցիալ-տնտեսական վիճակն այնպես է լավացել, որ իշխանությունները թույլ են տալիս իրենց այդպիսի «ճոխություն»:

Ինչպես հայտնել է Կադաստրի պետական կոմիտեի անշարժ գույքի գնահատման վարչության պետ Արշակ Խաչատրյանը («Деловой экспресс» N 25 (583), գնահատման գները կախված կլինեն անշարժ գույքի շուկայում ստեղծված իրադրությունից (իհարկե, նա խոսել է միայն հասարակական եւ արտադրական օբյեկտների վերագնահատման մասին՝ «մոռանալով», որ դա վերաբերում է նաեւ քաղաքացիների անշարժ գույքի վերագնահատմանը): Բայց ի՞նչ կապ ունի անշարժ գույքի շուկայում ստեղծված իրադրությունը բնակչության հիմնական զանգվածի հետ, որը չի պատրաստվում իր անշարժ գույքը վաճառել: Թող պետությունը հարցերը լուծի իր անշարժ գույքը վաճառողների հետ (կարող է վաճառքի գումարից որոշակի գումար գանձել): Դեռ ժողովուրդը հույսը չի կորցրել, որ Հայաստանում կստեղծվի նորմալ իրադրություն: Իսկ գուցե իշխանություններն են ձեռք քաշել ժողովրդից ու կարծում են, թե նա զանգվածաբար կվաճառի իր անշարժ գույքը եւ կլքի Հայաստանը:

Հետաքրքրական է, թե ինչպե՞ս են պատգամավորներն այս օրենքն ընդունել առանց «բուռն» քննարկումների, այսպես ասած՝ «անձայն»: Գուցե դրա պատճառն այն է, որ օրենքն ընդունվել է առանձին, իսկ գնահատման դրույքներն ընդունվում են առանձին հավելվածով, որին պատգամավորները չեն ծանոթացել, եւ կամ այլ կասկածելի հանգամանքներում: Այս հարցերը պարզաբանման կարիք ունեն:

Որոշակի ճշտման ու պարզաբանման կարիք ունի նաեւ հարկային օրենսգիրքը: Խոսենք դրանցից մեկի մասին, որը չի համապատասխանում քաղաքացիական օրենսգրքին:

Անհատական բնակելի տները բաժանվում են ընդհանուր սեփականության եւ ընդհանուր բաժնային սեփականության: Ընդհանուր բաժնային սեփականության դեպքում սեփականությունը բաժանված է ժառանգների միջեւ: Քաղաքացիական օրենսգրքում պարզորոշ գրված է (հոդված 1244, կետ 3). «Ժառանգները կրում են համապարտ պատասխանատվություն յուրաքանչյուրն իր բաժին ժառանգության արժեքի սահմաններում»: Իսկ «Գույքահարկի մասին» օրենքի մեջ գրված է (հոդված 3, կետ 3). «Եթե հարկման օբյեկտն ընդհանուր բաժնային սեփականության իրավունքով պատկանում է մեկից ավելի հարկատուների, ապա նրանք գույքահարկի եւ դրանից բխող այլ պարտավորությունների համար կրում են պատասխանատվություն՝ յուրաքանչյուրն իր բաժնի չափով»:

Ինչպես տեսնում ենք, քաղաքացիական օրենսգրքի ձեւակերպումը խեղաթյուրված է, բաց է թողնված «ժառանգության արժեք» բառակապակցությունը, որի հետեւանքով հարկային օրգանները դա հասկանում են որպես «գույքահարկի բաժնի չափով» եւ ամբողջ շինության գնահատման գումարն են հարկում ու հարկը բաժանում ժառանգների միջեւ, փոխանակ գնահատման գումարը բաժանեն ժառանգների միջեւ եւ նոր հարկեն ըստ նրանց բաժին հասած ժառանգության արժեքի: Հարկային օրենսգրքում այս սխալը (կամ բացթողումը) պետք է ուղղվի:

ԷԴՎԱՐԴ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ,
Ինժեներ

ԲԱՐՔԵՐ

Գայթակղված փախուստ ավանդապաշտությունից

Մենք՝ հայերս, ավանդապաշտ, չափի ու զուսպ պահվածքի մասին պատկերացում ունեցող ժողովուրդ ենք համարվում: Թե ինչ է մնացել մեր ավանդապաշտությունից, կարելի է տեսնել մեկ ժամ մայրաքաղաքում շրջելով:

Ինչպե՞ս ենք խոսում: Բարձրաձայն: Կարեւոր չէ որտեղ՝ տանը, փողոցում, երթուղային տաքսում թե սրճարանում: Նույնիսկ՝ համերգասրահում: Քիչ է մնում զարմանաս, թե ինչո՞ւ են մի քանի մարդ բեմից անընդհատ խանգարում մեր հույժ կարեւոր զրույցին:

Ինչի՞ մասին ենք խոսում: Ամեն ինչի, թքած ունենալով, որ մեր կողքի անծանոթ մարդուն տհաճ է լսել, թե մեր հարեւանը որերորդ սիրուհուն է փոխել, կամ էլ որքան փող է ծախսել, որպեսզի տղան բուհ ընդունվի: Եվ իհարկե՝ փողի մասին. ով ինչ ինչքանով գնեց կամ վաճառեց:

Հատկապես տհաճ է, երբ երթուղային տաքսում հնչում է բջջային հեռախոսի զանգը: Այդ պահից սկսած մինչեւ տեղ հասնելը հեռախոսատերը մանրամասն եւ, իհարկե, բարձրաձայն տեղեկություններ է հաղորդում, թե քաղաքի հատկապես որ մասում է գտնվում: Շատ քչերին է բարեկրթությունը բավականացնում խնդրելու, որ ավելի ուշ զանգահարեն:

Ի՞նչ լեզվով: Ռուսերենի ու անգլերենի ժարգոնային խառնուրդով, որի մեջ կարելի է նաեւ հայերեն որոշ բառերի հանդիպել:

Ինչպե՞ս ենք հագնվում: Տղաները՝ համեմատաբար զուսպ, իսկ աղջիկները, մեկ բառով ասած՝ «փորաբաց»: Ինչո՞ւ նրանք չեն հասկանում, որ կիսամերկությունը կապ չունի առաջադեմ լինելու, իսկ անճաշակությունը՝ ինքնատիպության հետ: Եվ երբ լեփլեցուն երթուղային տաքսում նկատում ես, թե անհարմարությունից քրտնած երիտասարդը ինչպես է գլուխն անհանգիստ այս ու այն կողմ շրջում՝ հանգամանքների բերումով իր շրթունքների առաջ հայտնված մերկ մեջքը ակամա չհամբուրելու համար, քեզ մնում է տխրել՝ հետզհետե կանացիությունը կորցնող ու կոպտացող հայ աղջիկների համար: Աղջիկ, որի ներկայությունն իսկ մի ժամանակ բավական էր կարգի բերելու, զգաստացնելու տղաներին: Իսկ հիմա, իր բառապաշարով ու շարժուձեւով նմանվելով այդ նույն տղաներին, կորցրել է իր շուրջը քնքշություն ու խաղաղություն տարածելու ի սկզբանե ունեցած շնորհքը:

Բայց դա դեռ ոչինչ: Երբ նկատում ես սրճարանում կամ կանգառում համբուրվող երիտասարդների, ովքեր ինքնամոռացության մեջ քիչ է մնում շփոթեն հասարակական վայրը հյուրանոցի մեկ ժամով վարձած համարի հետ, նեղսրտում ես, թե երբ հասցրեցինք այնքան «ազատամիտ» կամ էլ անհամարձակ դառնալ, որ նույնիսկ նկատողություն չենք անում: Որքան ավելանում է ի տես բոլորի համբուրվող զույգերի թիվը, այնքան նվազում են ամուսնությունները, քանի որ հայ երիտասարդը, դրսում իր հետ գրկախառնված քայլող աղջկա մեջ հազվադեպ է տեսնում իր ապագա կնոջը:

Մեր արմատներից, բարոյականության մասին ունեցած մեր պատկերացումներից այսպիսի մեծ քայլերով, այսպես արագ հեռանալու դեպքում շատ շուտով կարիք կլինի ցավով արձանագրել, որ բանաստեղծի «մենք քիչ ենք, բայց մեզ հայ են ասում»-ն այլեւս ճիշտ չէ, եւ դա ոչ թե այն պատճառով, որ բազմացել ենք, այլ դադարել ենք մտածողությամբ, վարք ու բարքով հայ լինելուց:

ԱՐԾՐՈՒՆ ԿՈՍՏԱՆԴՅԱՆ

Արտերկիր

Հայկական հարցին նվիրված գիտաժողո՞վ Վենետիկում

Թե՞ այդ հարցն առանց Հայաստանի մասնակցության լուծելու արատավոր պրակտիկայի նոր դրսեւորում

Նախորդ համարում «Ազգը» տեղեկացնելով Եվրոպայում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման եւ Հայաստանի հետ Թուրքիայի հարաբերությունների կարգավորման խնդիրների շուրջը քննարկումների ակտիվացման մասին, քննարկումները պայմանավորել էր հայկական նախաձեռնություններով, իսկ նախաձեռնությունները՝ Եվրոմիության շահագրգռություններով:

Նախաձեռնությունների պարագայում խոսքն առաջին հերթին վերաբերում էր հոկտեմբերի 18–19-ը Բրյուսելում Եվրախորհրդարանի հովանու ներքո, ՀՅԴ Հայ դատի, Եվրամիության հանձնախմբի եւ իրենց Եվրոպահայերի ֆեդերացիա կոչվող կազմակերպության համատեղ ջանքերով կազմակերպված Եվրոպահայերի առաջին համագումարին, ինչպես նաեւ հոկտեմբերի 28–30-ը Վենետիկում «Հայերն ու թուրքերը պատմության մեջ. 1000 տարվա վաղեմության հարաբերություններ» թեմայով կազմակերպվող գիտաժողովին:

Հիշեցման կարգով նշենք, որ գիտաժողովին հոկտեմբերի 15-ի համարում անդրադարձել է «Ակօսը»: Թեեւ Ստամբուլում հրատարակվող այս շաբաթաթերթը կազմակերպիչների մասին չի նշել, սակայն գիտաժողովի հրավիրման վայրը եւ դրա աշխատանքներին Լեւոն Զեքիյանի, Ռայմոն Գեւորգյանի մասնակցությունը որեւէ կասկած չի հարուցում, որ հայկական է նաեւ գիտաժողովի նախաձեռնությունը:

Ի դեպ, գիտաժողովին Հայաստանից մասնակցում է ՀՀ ԳԱԱ արեւելագիտության ինստիտուտի Թուրքիայի բաժնի վարիչ Ռուբեն Սաֆրաստյանը, ըստ երեւույթին, Զեքիյանի եւ Գեւորգյանի նման առանց զեկուցման, քանի որ «Ակօսը» զեկուցողների շարքում չի նշում հայաստանցի թուրքագետի անունը: Ինչ վերաբերում է գիտաժողովի մյուս մասնակիցներին, ապա նրանցից Թաներ Ակչամը հանդես է գալու «Իթթիհադական լուծում Հայկական հարցին եւ հանրապետական թուրքի ինքնության խնդիրը» զեկուցմամբ, Իվ Թերնոնը՝ «Ուրացման հոգեբանությունը», Մուրադ Բելգեն՝ «Հայկական հարցը եւ մարդու իրավունքները», Բասքըն Օրանը՝ «Մի տաբուի ծագումը. Հայկական հարցում թուրքական հանրային կարծիքի պատմահոգեբանական արգելքը», Ֆերհադ Քենալը՝ «Թուրքիայում հայ լինելու արվեստը», Ռագըփ Զարաքոլուն՝ «Օսմանյան բազմազգ հասարակությունից դեպի հանրապետության շրջանի ազգային զտիչականություն. ո՞րն է ելքի ճանապարհը» զեկուցումներով:

Բոլոր զեկուցումներն ուղղակիորեն վերաբերում են Հայոց ցեղասպանությանը կամ առնչվում ցեղասպանության խնդրին, քանի որ Հայկական հարցը ներկայիս ըմբռնմամբ, հատկապես թուրք գիտնականների հետ հանդիպումներում ներառում է այդ խնդիրը: Իսկ Թուրքիայում առկա տաբուն, ինչպես նաեւ թուրքական հանրային կարծիքի առջեւ ծառացած պատմահոգեբանական արգելքն անմիջականորեն բխում են ցեղասպանությունից:

Հայկական նախաձեռնությամբ կազմակերպված այս գիտաժողովը, ինչպես «Ակօսն» է վկայում, հրավիրվել է պատմական ընդարձակ ժամանակահատվածի ծիրում թուրք գիտնականների հետ Հայկական հարցը բազմակողմանի քննարկելու եւ կողմերի մերձեցմանը նպաստելու նպատակով: Թերեւս այդ առումով պատահական չէ գիտաժողովի թեման, առավել եւս՝ դրա «1000 տարվա վաղեմության հարաբերություններ» ձեւակերպումը:

«Կողմերի մերձեցման» հանգամանքը պարզ չէ: Սակայն հարաբերությունների պարագայում խնդրո առարկան Հայաստանի նկատմամբ Թուրքիայի որդեգրած քաղաքականության հետեւանքով դրանց չկարգավորվածությունն է: Գուցե Վենետիկում թուրք գիտնականների հետ հայ-թուրքական հարաբերությունների, Հայկական հարցի եւ Հայոց ցեղասպանության քննարկումները չանդրադառնան Հայաստանի վրա, սակայն քննարկումների արդյունքներն անդրադառնալու են:

Անդրադարձը հատկապես նկատելի է լինելու Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման հարցում, քանի որ ճանաչումը Հայաստանի արտաքին քաղաքականության օրակարգի հիմնախնդիրներից է: Եթե մի կողմ թողնենք այն, որ Վենետիկի գիտաժողովին հայաստանցի գիտնականը մասնակցում է առանց զեկուցման, ինչը Հայաստանի ներկայությունն այնտեղ դիտորդի կարգավիճակով է սահմանափակում, անհնար է շրջանցել կազմակերպչական թերությունները: Այն առումով, որ գիտաժողովին 4 հայ մասնակցի դիմաց հրավիրվել է 6 թուրք մասնակից, ընդ որում զեկուցմամբ հայ մասնակիցներից հանդես է գալու միայն մեկը, իսկ թուրք մասնակիցներից՝ բոլոր վեցը:

Այս անհամաչափությունը մտահոգության տեղիք է տալիս հատկապես Հայոց ցեղասպանության հիմնախնդիրն ուղղակի կամ Հայկական հարցի ենթատեքստում թուրք գիտնականների հետ քննարկելու առումով: Մտահոգությունն էլ ավելի է խորանում, երբ քննարկումների հիմքում դրվում է «կողմերի մերձեցմանը նպաստելու» նպատակը:

Մտահոգության պարագայում խնդիրը սոսկ գիտաժողովի մասնակիցների քանակական անհամաչափությունը չէ, այլ հայկական նախաձեռնությամբ պայմանավորվող այս միջոցառումները հայկական իրականությունից կտրելու, Հայոց ցեղասպանության, հայ-թուրքական հարաբերություններին առնչվող խնդիրները թուրքական կողմի հետ քննարկելիս Հայաստանն անտեսելու դրսեւորումներն են: Եթե քննարկումը ենթարկվում է քննարկվող հիմնահարցերի լուծմանը, ուրեմն Վենետիկի գիտաժողովի կազմակերպիչներն էլ հետամուտ են Հայկական հարցն առանց Հայաստանի մասնակցության լուծելու արատավոր պրակտիկային:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Ֆիլադելֆիայում Քերիի եւ Քլինթոնի հանրահավաքին ներկա էր 100 հազար մարդ

Բուշի համակիրները՝ 51 տոկոս

ԱՄՆ նախկին նախագահ Բիլ Քլինթոնը, որը, ինչպես «Ազգն» արդեն տեղեկացրել է, մասնակից է դարձել դեմոկրատների թեկնածու Ջոն Քերիի նախագահական ընտրարշավին, երկուշաբթի օրը Ֆիլադելֆիայում առաջին անգամ հանրահավաք է անցկացրել Քերիի հետ համատեղ: CBS հեռուստաընկերությունը հաղորդում է, որ հանրահավաքին ներկա է եղել մոտ 100 հազար մարդ:

Մեկ շաբաթ առաջ սրտի վիրահատության ենթարկված Քլինթոնը ներկաների մեծ թիվն ակնարկելով ասել է. «Ես չեմ կարող ավելի լավ դեղամիջոց ցանկանալ իմ սրտի համար»: Իր ելույթում Քլինթոնը բացասաբար է գնահատել Ջորջ Բուշի նախագահության տարիները: Նրա խոսքերով, վերջին 4 տարում կրճատվել է աշխատատեղերի թիվը, աճել աղքատության մակարդակը, մինչդեռ հարուստների հարկային պարտավորությունները նվազել են:

Քլինթոնը ներկաներին խոստացել է, որ Քերիի հաղթանակի դեպքում ԱՄՆ-ում կամրապնդվի ներքին անվտանգությունը, կաճի ռազմական զորությունը, երկիրն առաջընթաց կարձանագրի Իրաքում եւ հակաահաբեկչական պայքարում:

Իր ելույթում Ջոն Քերին անդրադարձել է մասնավորապես առողջապահության խնդիրներին, անվ-

լով. «Մենք մտադիր ենք հասնել այն նպատակներին, որոնք առաջադրել էր Հարի Թրումենը եւ որոնց համար պայքարում էր Բիլ Քլինթոնը»:

Դիտորդները կարծում են, որ Ֆիլադելֆիայի հանրահավաքին Բիլ Քլինթոնի մասնակցության շնորհիվ մեծանում է Փենսիլվանիայի նահանգում Քերիի հաջողության հավանականությունը: «Նյու Յորք թայմսի» տվյալներով, մինչեւ շաբաթավերջ Քլինթոնը կմեկնի Ֆլորիդա, Նեւադա եւ Նյու Մեքսիկո՝ շարունակելով քարոզչությունը ի նպաստ Ջոն Քերիի:

«USA Today» թերթի եւ CNN հեռուստաընկերության պատվերով «Գելափ» հաստատության անցկացրած վերջին հարցման տվյալների համաձայն, նոյեմբերի 2-ին ամերիկացի ընտրողների 51 տոկոսը պատրաստ է քվեարկել Ջորջ Բուշի, 46 տոկոսը՝ Ջոն Քերիի օգտին: Մեկ շաբաթ առաջ արդյունքները կազմել էին համապատասխանաբար 52 եւ 44 տոկոս:

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆԻ ԵՎ ՄՈՍԿՎԱՅԻ ՄԻՋԵՎ

ԱՄՆ-ը դաժանաբար քննադատում է Ադրբեջանին

Միացյալ Նահանգները «վճռականորեն կոչ է անում» Ադրբեջանին անհրաժեշտ քայլեր ձեռնարկել օրենքի գերակայությունն ապահովելու համար: Այս մասին հայտարարել է ԱՄՆ պետդեպարտամենտի ներկայացուցիչ Ադամ Էրելին՝ մեկնաբանելով 2003 թ. Ադրբեջանում կայացած նախագահական ընտրություններից հետո Բաքվի հանրահավաքներին եւ ցույցերին մասնակցող ընդդիմադիր առաջնորդների նկատմամբ կայացված դատավճիռները:

«Մեդիամաքսը» մեջբերում է Էրելիի խոսքերը. «Մենք հիասթափված ենք այն փաստից, որ դատական գործընթացների արդյունքը չի համապատասխանում արդար, անկախ եւ անկանխակալ իրավական ընթացակարգեր ապահովելու Ադրբեջանի ստանձնած պարտավորություններին: Մեր գնահատմամբ, դատական գործընթացն ակնհայտորեն չէր համապատասխանում այդ չափանիշներին, եւ մենք վճռականորեն կոչ ենք անում Ադրբեջանին անհրաժեշտ քայլեր ձեռնարկել օրենքի գերակայությունն ապահովելու համար»:

«Ազգի» կողմից ավելենք, որ ինչքան խորանում են Իլհամ Ալիեւ-Վլադիմիր Պուտին փոխհարաբերությունները, այնքան Վաշինգտոնն Ադրբեջանի դիկտատոր նախագահի եւ Բաքվի իշխանությունների հանդեպ քննադատական հայտարարություններ է հնչեցնում: Նախագահ ընտրվելուց հետո Ալիեւն արդեն 3 անգամ մեկնել է Պուտինի մոտ, մինչդեռ երբ Ադրբեջանի ղեկավարը Նյու Յորքում էր ՄԱԿ-ի Գլխավոր ասամբլեայի նստաշրջանին մասնակցելու նպատակով, նրան չընդունեց ամերիկացի բարձրաստիճան եւ ոչ մի պաշտոնյա:

Ավելորդ չէ հիշեցնել, որ 2003 թ. հոկտեմբերի 15–16-ը Բաքվում տեղի ունեցած բռնարարքներն ընդդիմության թեկնածուների նկատմամբ ԱՄՆ իշխանությունները գրեթե անուշադրության մատնեցին: Նախագահական ընտրություններին հաջորդ մի քանի օրերին ձերբակալվեցին եւ դաժանաբար ծեծվեցին ընդդիմության տասնյակ ակտիվիստներ, բռնություններ կիրառվեցին ադրբեջանցի 71 լրագրողների

Վրաստանը պատրաստ չէ մեսխեթցի թուրքերի հայրենադարձությանը

Վրաստանի խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեն, ըստ «Civil» ինտերնետային թերթի, հայտարարել է, որ երկիրը պատրաստ չէ մեսխեթցի թուրքերի հայրենադարձությանը: 1999 թ. Եվրախորհրդին անդամակցելիս Վրաստանը պարտավորություն էր ստանձնել մինչեւ 2012 թ. պայմաններ ստեղծել 1944 թ. Վրաստանի Սամցխե երկրամասից Միջին Ասիա աքսորված թուրքերին վերադարձնելու համար: Բուրջանաձեն ասել է, որ այս պահին գրեթե անհնար է նրանց հայրենադարձությունը, քանի դեռ Վրաստանն ունի մոտ 300 հազար բռնի տեղահանված բնակչություն Աբխազիայից:

Վրացական բանակում շարքայինները կծառայեն մեկ տարի

Վրաստանի խորհրդարանը երեկ երրորդ ընթերցմամբ ուղղումներ է մտցրել «Զինվորական պարտադիր ծառայության մասին» օրենքում՝ ներկա մեկուկես տարին դարձնելով մեկ տարի, հաղորդում է «Civil» ինտերնետային թերթը:

Վրաստանի բանակը քանակով ամենափոքրն է անդրկովկասյան հանրապետություններում: Ըստ ոչ պաշտոնական աղբյուրների, վրացական բանակում ծառայում է ոչ ավելի, քան 15 հազար մարդ:

Մեծ Բրիտանիայում ռուսների լրտեսական ցանցն ընդլայնվել է

Ռուսական հետախուզությունը Մեծ Բրիտանիայում զգալիորեն ակտիվացրել է իր գործունեությունը եւ գործակալների թիվը հասցրել «սառը պատերազմի» ժամանակաշրջանի մակարդակին: Այդ մասին Լոնդոնի «Ինդիփենդենթ» թերթին հայտնել են բրիտանական հատուկ ծառայությունների որոշ աղբյուրներ:

Ներկայումս Մեծ Բրիտանիայում դիվանագիտական կարգավիճակով ռուսաստանցի առնվազն 32 լրտես կա: Նրանցից 18-ն աշխատում է Արտաքին հետախուզության ծառայությունում, 14-ը՝ գլխավոր հետախուզական վարչությունում: Լրտեսներից յուրաքանչյուրն ունի տասնյակ իրազեկիչներ:

Ռուս լրտեսներին հետաքրքրում են բրիտանական զինված ուժերը, միջուկային ներուժը, ամերիկյան ռազմակայանները, զանազան քաղաքական ուժեր: Նրանք զբաղվում են նաեւ տնտեսական լրտեսմամբ, տեղեկություններ են հավաքում ՌԴ նախագահ Վ. Պուտինի՝ Մեծ Բրիտանիայում ապաստանած հակառակորդների մասին:

Թերթը գրում է, որ Մեծ Բրիտանիայում եւ եվրոպական այլ երկրներում ռուսական հետախուզությունն ակտիվացել է Պուտինի օրոք: Նշվում է, որ Պուտինն օլիգարխներին փոխարինել է հատուկ ծառայությունների աշխատակիցներով եւ բանակային սպաներով, «վերածնելով «գաղտնիության եւ լրտեսման խորհրդային հին մշակույթը»:

Գործակալները տեղեկություններ են հավաքում մասնավորապես ձեռնարկատեր Բորիս Բերեզովսկու վերաբերյալ: Անցյալ տարվա սեպտեմբերին «Սանդեյ թայմսը» գրեց, որ Ռուսաստանի հատուկ ծառայությունները մտադրվել են թունավորել Բերեզովսկուն: Իսկ 2004 թ. հոկտեմբերի կեսերին բրիտանական լրատվամիջոցները հաղորդեցին, որ չեչեն առաջնորդ Ահմեդ Զաքաեւի լոնդոնյան բնակարանի լուսամուտից հրկիզախառնուրդով լի շիշ են նետել:

Ֆալուջայում սպանվել է ալ Զարքաուիի օգնականը

Իրաքի Ֆալուջա քաղաքում երեկ հրթիռակոծությունից զոհվել է ապստամբների առաջնորդ Աբու Մուսաբ ալ Զարքաուիի օգնականներից մեկը: Այդ մասին հաղորդում է Ռոյթեր գործակալությունը, վկայակոչելով Իրաքի ամերիկյան հրամանատարության հրապարակումը:

Ամերիկյան ուղղաթիռների հրթիռային գրոհի ընթացքում ավերվել է այն տունը, որտեղ, ինչպես ենթադրում էին օկուպացիոն ուժերը, թաքնվել էր ալ Զարքաուիի օգնականը: Ամերիկացի զինվորականները հայտարարել են, որ ահաբեկիչն սպանված է եւ որ Ֆալուջայի թաղամասերի գնդակոծությունները կշարունակվեն, մինչեւ սպանվի «Ջեմաա ալ թաուհիդ ի ջիհադ» խմբավորման ղեկավար ալ Զարքաուին:

Սակայն ականատեսները պնդում են, թե ամերիկյան օդուժի հարվածների թիրախ են դարձել խաղաղ բնակիչների տները: Քաղաքացիների խոսքերով, Ֆալուջայում ահաբեկիչներ չկան:

Վերջերս ալ Զարքաուին հայտարարել էր, որ ինքը հավատարիմ է «Ալ Ղաիդա» միջազգային ահաբեկչական ցանցին: Շաբաթ օրն ամերիկացիներն իրենց հերթին հայտարարել էին, թե բռնել են ալ Զարքաուիի մերձավորներից մեկին: ԱՄՆ իշխանությունները 25 մլն դոլար են խոստանում ալ Զարքաուիի ձերբակալմանը նպաստող տեղեկության դիմաց:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Երկու օր առաջ Թեհրանից զանգահարեց Ահմադ Նուրիզադեն եւ տեղեկացրեց, որ արդեն տպարան է ուղարկել թարգմանական իր նոր գիրքը: Կարճ ժամանակ անց իրանցի ընթերցողը հնարավորություն կունենա պարսկերենով կարդալու հայ ժամանակակից բանաստեղծներին:

թյունն ու մշակույթը» աշխատությունը, որի համար նրան անվանեցին պարսկերենով հայագիտության հիմնադիրը: Արա լույս տեսավ եւս մեկ անթոլոգիա՝ այս անգամ հայ գրականության արձակ գործերը: Վահագն Դավթյան, Սիլվա Կապուտիկյան, ժամանակակից բանաստեղծներ...

Այո, անչափ շնորհակալ գործ է հատուկ է ոչ միայն կատարված թարգմանությունների քանակով: Իսկ հայոց պատմության ու մշակույթին նվիրված հատորը գրեթե հանրագիտարանային տեղեկություններ է հաղորդում հայոց ամեն ոլորտի մասին՝ պատմություն, հավատալիքներ, նախաքրիստոնեական պաշտամունքներ, քրիստոնեության ընդունում, արվեստ, մշակույթ, գրականություն:

Մեր բարեկամ Ահմադ Նուրիզադեն

Պիտի ընդունենք, որ ներկա ժամանակներում հայ գրականությունն օտարալեզու ընթերցողին ներկայացնելու գործն առավել արդյունավետ ձեւով կատարվում է Իրանում: Այդ գործի կազմակերպիչ-իրականացնողներից մեկը հայ գրականության սիրահար Ահմադ Նուրիզադեն է, մարդ, որն անշահախնդիր նվիրվածությամբ հայ գրականության ամենաարժեքավոր գործերը թարգմանում եւ հրատարակում է իր մայրենի լեզվով: Մինչ օրս նա հրատարակել է 27 անուն գիրք, որոնց մեծ մասն արդեն ամբողջությամբ սպառվել է: «Հրաշալի զորություն», «Բարեւ քեզ, մարդ» (այս երկուսը Գալուստ Խանենցի բանաստեղծությունների թարգմանություններն են), Թումանյանից մի ժողովածու, «Ցոլակ» (Ակսել Բակունցի «Մթնաձոր»), Նար-Դոսի «Զազունյան» վեպի թարգմանությունը (տպագրվել է «Ամայա» խորագրով), «Հայ պոեզիայի 100 տարին» ժողովածուն... Արա Նուրիզադեն հրատարակեց «Հայաստանի պատմու-

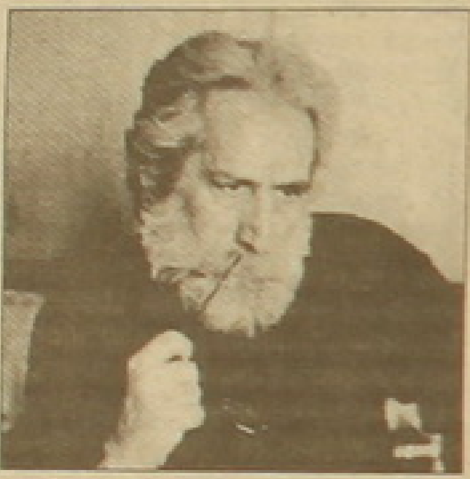

անում Ահմադ Նուրիզադեն հայ գրականությունը պարսկերենով ներկայացնելու համար: Մեր՝ հայ քննադատությունը կարեւորել է Նուրիզադեի հատկապես «Հայ պոեզիայի 100 տարին» եւ «Հայաստանի պատմությունն ու մշակույթը» խսկապես կոթողային աշխատությունները: Մինչ օրս հայ բանաստեղծության թարգմանության անգերազանցելի գործ էր Վալերի Բրյուսովի կազմած հայ պոեզիայի անթոլոգիան ռուսերենով: Ահմադ Նուրիզադեի ժողովածուն առավել կույթ, գրականություն:

Վերջերս երբ կրկին Ահմեդ Նուրիզադեն Հայաստանում էր, հյուրանոցային նրա համարում ամենաքիչը 100-ից ավելի գրքեր տեսա՝ հայ հեղինակների ջերմ մակագրություններով: Դրանք վերջին մեկ տարում հրատարակված գրքեր են, որոնք, հասկանալի է, ոչ բոլորն են բարձրարժեք: Սակայն մեր բարեկամ Ահմադն ի զորու է մնայունն անցողիկից զատելու եւ լավագույն գործերը թարգմանելու:

Ամեն անգամ Հայաստան գալիս Ահմադ Նուրիզադեն իր հարազատի տուն մտնելու զգացողությունն ունի:

- Ես իմ հարցազրույցների ժամանակ միշտ էլ ասել եմ, որ մոտիկ բարեկամիս տուն եմ գալիս, գալիս եմ մի երկիր, որը ես սիրում եմ եւ որի ժողովուրդը սիրում է ինձ:

Դե, ուրեմն, բարով գաս մեր տուն, բարեկամ, որովհետեւ քո տարածը ոչ միայն քեզ է հարստացնում, այլեւ՝ մեզ:

ՄԵՐՎԵՑ ԳԱԼՈՅԱՆ

Լալագե՝ մտապահեք այս անունը

Լալագե Աբրահամյանը ծնվել է Պարսկաստանի Թեհրան քաղաքում 1988 թ., արվեստագետների ընտանիքում: Պարսկահայ ճանաչված գրող, հրապարակախոս եւ դրամատուրգ Գեւորգ Դարֆիի թոռնուհին, կինոռեժիսոր եւ նկարիչ Սմբատ Աբրահամյանի եւ ռեժիսոր Լուսանա Հովհաննիսյանի դուստրը դեռ մանկուց երազել է լինել մեծ բեմերում: Իսկ առաջին անգամ բեմում փոքրիկ Լալագեն հայտնվել է 3,5 տարեկանում, իր մոր՝ Լուսանա Հովհաննիսյանի բեմադրած Գեւորգ Դարֆիի «Արյունոտ թագը» բեմադրության մեջ՝ խաղալով փոքրիկ իշխանի դերը (Թեհրան): Հենց այդ տարիքում էլ Լալագեի մոտ ի հայտ է եկել սերը երաժշտության նկատմամբ ու երազել է դառնալ դաշնակահարուհի, հանդես գալ աշխարհի տարբեր բեմերում: Դստեր երազանքն իրականացնելու համար 1995 թ. ծնողները նրան երաժշտական կրթություն տալու նպատակով տեղափոխվում ու հաստատվում են մայր հայրենիքում, որտեղ 7-ամյա Լալագեն իր առաջին մենահամերգով հմայում է Չայկովսկու անվան երաժշտական դպրոցի քննական հանձնաժողովին ու

դառնում նրանց սանը: Այսօր Լալագե Աբրահամյանը երաժշտական դպրոցի ավարտական դասարանում է (դասատու՝ Իրինա Գրիգորյան) եւ արդեն հասցրել է մասնակցել բազմաթիվ հաղթեսու համերգների: Միաժամանակ մենահամերգներով հանդես է եկել Իրանում (1992 թ.), Երեւանում (2001 թ.), ԱՄՆ-ում (2002 թ.), ինչպես նաեւ մասնակցել է Հարավային Կալիֆոռնիայի համալսարանի հատուկ ծեռնարկին (2002 թ.): Դեռահաս դաշնակահարուհին երաժշտական դպրոցում ուսանելուն զուգահեռ, 2003 թ. մասնագիտական կրթություն է ստանում նաեւ Երեւանի կոնսերվատորիայում (դաշնամուրային բաժին), պրոֆեսոր Վաղարշակ Հարությունյանի մոտ: Կոմիտասի անվան կամերային համերգասրահում Լալագեի վերջին մենահամերգից հետո պրոֆեսորը բարձր գնահատեց ու հպարտացավ իր աշակերտի կատարողական արվեստով: Լալագեն հրաշալի մենահամերգից հետո հուզված չէր, ինչպես լինում է սովորաբար, այլ ոգեւորված էր, որ կարողացել է համերգից-համերգ ներկայանալ նոր ու բարդ ստեղծագործություններով, եւ դա դեռ սկիզբն է, ինչպես ասում էր Լալագե Աբրահամյանն ու ավելացնում. «Առաջին հերթին ցանկանում եմ լավ մարդ դառնալ, հետո նոր միայն դաշնակահարուհի»:

Լալագեն պատրաստվում է շատ կարեւոր համերգների՝ մի քանի ամսից կմեկնի Փարիզ, ուր հրավիրվել է մենահամերգով հանդես գալու, իսկ հետո մի քանի համերգներում կնվագի եվրոպական այլ երկրներում ու կպատրաստվի կոնսերվատորիայի ընդունելության քննություններին: Լալագեին ես հիշում եմ, երբ առաջին անգամ ծնողները եկել էին Հայաստան՝ մասնակցելու թատերական փառատոնին: Այդ ժամանակ նա ընդամենը 2,5 տարեկան էր ու ամբողջ օրը կամ բեմի վրա վազվզում էր, կամ էլ կուլիսներում լռիկ-մնջիկ հետեւում էր դերասանների խաղին: Այսօր այդ աղջնակն արդեն 16 տարեկան է ու տարբեր բեմերից հմայում է իր երկրպագուներին: Լալագե՝ մտապահեք այս անունը...

Նյութը եւ լուսանկարը
ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆԻ

Մարդ դառնալու դասեր

Հայաստանի ազգային գրադարանում երեկ նշվեց անվանի գրականագետ, հրապարակախոս, հրատարակիչ, ԵՊՀ ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետի դեկան, բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր Գառնիկ Անանյանի ծննդյան 70-ամյակը: Գրադարանի տնօրեն Դավիթ Սարգսյանը նշեց, որ Գառնիկ Անանյանը դասավանդել է մեզանից շատերին, եւ դրանք սովորական դասեր չէին, այլ մարդ դառնալու, հայրենիքը սիրելու դասեր:

Ըստ բանասիրական ֆակուլտետի դասախոս Վարդան Պետրոսյանի՝ Գառնիկ Անանյանը պատկանում է այն գիտնականների շարքին, ովքեր իրենց մասնագիտական գործունեության հետ ապրում են ժողովրդի հոգսերով ու խնդիրներով: Նա երբեք գործարքի մեջ չի մտել իր խղճի եւ գրչի հետ:

Գառնիկ Անանյանը ծնվել է Իջեւանում 1934 թ.: 1952-ին ավարտել է միջնակարգ դպրոցը, 1958 թ.՝ ԵՊՀ-ի բանասիրական ֆակուլտետը: Մեկ տարի շրջանային թերթում, երկու տարի կոմերիտմիության շրջանային կոմիտեում աշխատելուց հետո 1961 թ. ընդունվել է ասպիրանտուրա, 1965 թ. պաշտպանել է թեկնածուական («Հայ գրականությունը եւ գրական քննադատությունը «Մուրճ» ամսագրում»): 1983 թ. պաշտպանել է դոկտորական թեզ:

Գառնիկ Անանյանը հիմնել է «Ուսանողի գրադարան», «Հայագիտության հետազոտությունների մատենաշար», «Քրեստոմատիա» շարքերը: Նա այժմ ԵՊՀ-ի ժուռնալիստիկայի ամբիոնի վարիչն է: Հրատարակել է 18 անուն գիրք (մենագրություններ, հոդվածների ժողովածու): Հեղինակ է դպրոցական եւ բուհական քրեստոմատիաների, երկու հարյուրի հասնող ուսումնասիրությունների եւ հրապարակախոսական հոդվածների:

ԳՈՀԱՐ ՋՈՒԼՀԱԿՅԱՆ

Ռուբեն Ադալյան - Ինքնանկար

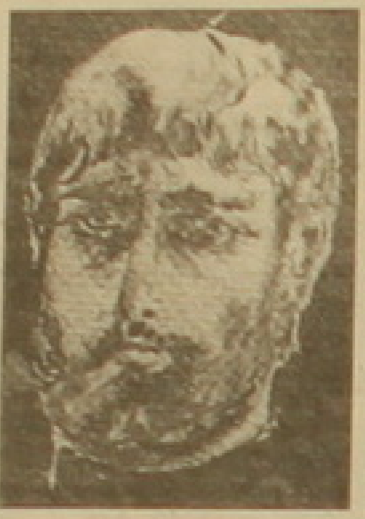

Ռուբեն Ադալյանի ստեղծագործական աշխարհը գունային պաստիվությամբ եւ զսպվածությամբ հանդերձ աչքի է ընկնում ներքին ուժեղ դինամիկայով, ինչն ակնհայտորեն դրսեւորված էր երեկ Նկարչի տանը բացված նրա ինքնադիմանկարի ցուցահանդեսում: Ինքնադիմանկարի ժանրային սահմանափակումներն խոպառ ի չիք էին դարձել. նկարիչն պոեզգուցիչ կերպով իր ներքին կերպարը բացահայտել էր հոգեբանական բացառիկ իրավիճակների արտահայտություններով: Նկարչի ծննդյան 75-ամյակին նվիրված ցուցահանդեսն ամփոփում է շուրջ 58 տարիների 100-ից ավելի ինքնանկարներ: Կարելի է արձանագրել, որ Ռուբեն Ադալյանի ինքնանկարի այս շարքը մի ողջ էպոխա է ներկայացնում ոչ միայն արվեստագետ-անհատի էության, հոգու շարժի, այլ գեղագիտական մտքի ու գեղանկարչության պատմության: Ցուցահանդեսի մասին առավել հանգամանորեն՝ «Ազգի» վաղվա համարում:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Ինքնահայտնում լուսանկարների միջոցով

«Ալբերտ եւ Թովէ» Բոյաջյան ցուցասրահում ներկայացվող ֆոտոարվեստն արտահայտում է Լարիսա Կասասանովայի փիլիսոփայական մտորումները՝ համանուն պայմանական խորագրով: Լուսաստվերային՝ երբեմն խիստ արտահայտիչ խաղի մեջ մեզ շրջապատող աշխարհի, սովորական աչքի համար չնկատվող եւ առօրեական դետալները, իրերն ու երեւույթները լուսանկարներում ձեռք են բերել ռոմանտիկ իմաստ՝ կապված կյանքի հանդեպ լուսանկարչուհու սկզբունքներից ու վերաբերմունքից:

Լարիսա Կասասանովայի (կրթությամբ բանասեր է, աշխատում է Չինաստանի դեսպանատանը) հատուկ սերն արվեստի նկատմամբ մշտապես փնտրել է ինքնարտահայտման ճանապարհներ, զբաղվել է գեղանկարչությամբ,՝ փորձեր է արել գրականության մեջ: Սակայն արդեն տասը տարի նա զբաղվում է լուսանկարչությամբ, եւ դա անում է ամենայն լրջությամբ, Սառո Կալենցի՝ անուանու խորհրդով՝ այն հասցնելով գեղանկարչական մակարդակի: Նա չի փորձում պահն արձանագրել կամ հաջողված լուսանկար ստեղծել, փնտրում է խոսուն իրավիճակներ միջավայրի մեջ: «Լուսանկարին մոտենում եմ ինչպես կտավին, մտածում եմ, ուսումնասիրում, նախապատրաստվում»: Լարիսան խոստովանում է իր մտածողության եւ արվեստի վրա չինական ու հնդկական փիլիսոփայության ազդեցությունը, հատկապես չին ժամանակակից փիլիսոփա Վան Գույանի՝ աշխարհի միասնականության գաղափարի եւ աշխարհայացքային այլ սկզբունքների:

Մեծ կենսափորձ է նա համարում նաեւ Մոնղոլիայում ապրած իր 4 տարիները. «Այն դասերը, որ այնտեղից քաղեցի, սովորեցնում են շրջապատող աշխարհի նկատմամբ ունենալ դիտողական հայացք, կարողանալ տեսնել բնության գեղեցկությունները»:

Այս աշխատանքներն ուղղակիորեն կապված են իր մտածողության եւ աշխարհը տեսնելու կերպի, դրանց մեջ արտահայտված մեդիտացիայի եւ շարժման հետ: Ստեղծագործությունը հնարավորություններ է բացել թափանցելու աշխարհի, երեւույթների, իրերի եւ իմ մեջ: «Ինքնահայտնողությունն ինձ հնարավորություն է տալիս ստեղծելու այլ վիճակներ եւ ապրելու մի այլ կյանքով: Իմ արվեստի եւ մտորումների միջոցով ստեղծված ներքին իրականության շնորհիվ կարողանում եմ ավելի հանգիստ նայել իրականությանը, որում ապրում եւ աշխատում եմ»:

Լարիսա Կասասանովայի լուսանկարչական աշխատանքների նուրբ դիտողականությունը խորհելու առիթ է տալիս. «Ցուցադրվող գործերում առկա է պոստիմպրեսիոնալիզմը, լուսանկարչական արվեստի նրբերանգների տիրապետումը, ցանկալի է ինքնատիպության առավել դրսեւորումներ» (Լեւոն Հարությունյան):

Մ. Բ.

Ծննդյան շնորհավոր

Լրացավ մեր ամենահայտնի արտիստներից մեկի՝ Սոս Սարգսյանի ծննդյան 75-ամյակը: Ինքը չուզեց նշել: Բայց մենք էլ գլխի չընկա՞նք մեկ-երկու բարի խոսք ասել, չէ, գոնե թվարկել նրա արածն ու չարածը: Չէ՞ որ մեր այդ անելիքով ինքներս մեզ էինք պարծ-րացնելու, ոչ թե Սոս Սարգսյան արվեստագետին, որը վաղուց արդեն բարձրերում է: Ամեն դեպքում ներողամիտ եղիր, Վարպետ: Ու թույլ տուր քեզ հետ խոսք ու զրույցի նստել քո ծննդյան օրից մի քանի օր հետո:

ՄԵՐՎԵՑ ԳԱԼՈՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

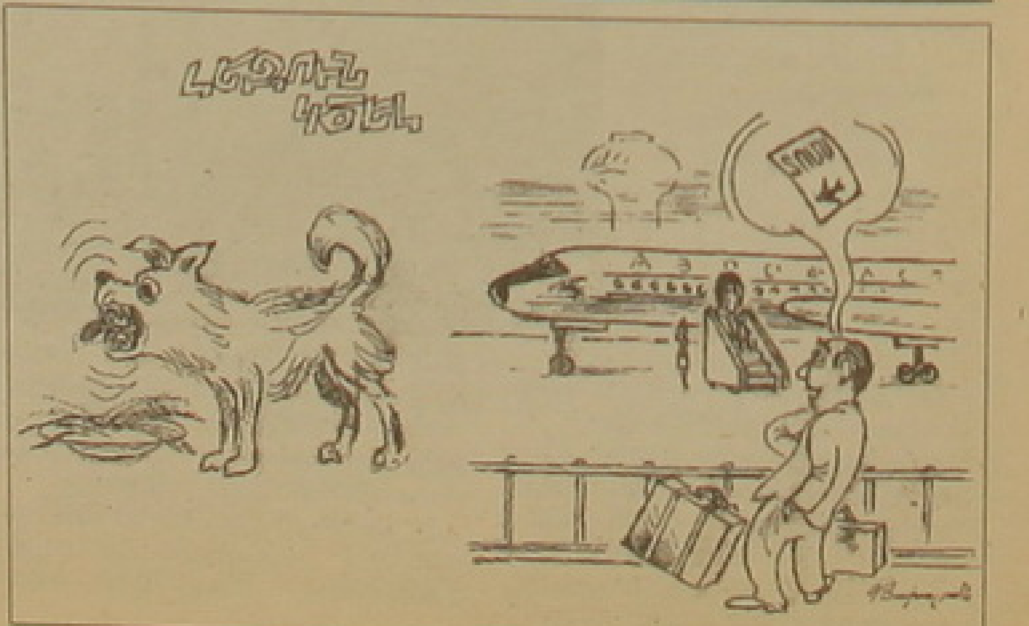

Անվիճելի հաղթանակ

Ռեպորտաժ Զանգեզուրի պղնձամոլիբդենային կոմբինատի եւ «Ավստրիական ավիաուղիների» աջակցությամբ

10-րդ տուրում մեր տղաները հանդիպեցին Սլովենիայի հավաքականի հետ, որը վերջին երկու տարիներին նկատելիորեն ուժեղացել է շնորհիվ նախկին ուկրաինացի երկու ճանաչված գրոսմայստերներ Ալեքսանդր Բելյավսկու եւ Ադրիան Միխալչիշինի: Հատկապես Բելյավսկու ջանքերով (նա մինչեւ այժմ լավագույն արդյունքն ունեւր առաջին խաղատախտակի վրա) այս թիմն արտակարգ հաջող է խաղում: Բայց հենց այս փորձառու գրոսմայստերի նկատմամբ իր առաջին եւ շատ կարեւոր հաղթանակը տարավ Հակոբյանը: Իր առավելությունն իրացրեց նաեւ սեւերով խաղացող Առոնյանը Միխալչիշինի նկատմամբ: Լպուտյանը անկասելի գրոհ ծավալեց Դուշկո Պավասովիչի արքայի վրա եւ թիմին պարգեւեց 3-րդ հաղթանակը: Միակ կես միավորը Դուժեն Շեռձելին զիջեց Սարգսյանը: Առաջատարները՝ ուկրաինացիները ոչ-ոքի խաղացին ԱՄՆ-ի հավաքականի հետ, իսկ ռուսները 2,5–1,5 հաշվով հաղթեցին ֆրանսիացիներին: 29 միավորով առաջատարն Ուկրաինայի հավաքականն է: Հաջորդ տեղերում են ռուսները (27) եւ հայերը (26,5):

Հայ շախմատիստուհիները 18,5 միավորով բաժանում են 6–9-րդ տեղերը: Առաջատարը Չինաստանի հավաքականն է (24,5): 10-րդ տուրում կանանց հավաքականը 2–1 հաշվով կարեւոր հաղթանակ տարավ Լեհաստանի ուժեղ թիմի նկատմամբ: Դանիելյանը եւ Մկրտչյանը հանդիպումներն ավարտեցին ոչ-ոքի, իսկ Անդրեասյանը հաղթեց: Ուրախալի է, որ 18-ամյա Սիրանուշը տուրից-տուր ավելի ու ավելի վստահ է խաղում: Իսկ Դանիելյանն ու Մկրտչյանն առայժմ անպարտելի են, ինչպես Առոնյանն ու Վահանյանը:

Մինչ թերթի տպագրվելը, Հայաստանի տղամարդկանց հավաքականը 2-1 հաշվով հաղթում էր շվեյցարացիներին: Վահանյանը հաղթեց Գալահերին, Հակոբյանն ու Առոնյանը ոչ-ոքի խաղացին համապատասխանաբար Կորչնոյի եւ Պելետյեի հետ:

Կանանց մրցաշարում Հայաստան-Ռուսաստան մրցախաղում դեռ ոչ մի պարտիա չէր ավարտվել:

ԳԱԳԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Մալորկա

Քննարկվել է ԱՊՀ գավաթի նոր մրցակարգը

Ռուսաստանի ֆուտբոլային միության հովանու ներքո ԱՊՀ եւ մերձբալթյան երկրների ֆուտբոլային ղեկավարները օրերս Մոսկվայում քննարկել են ԱՊՀ չեմպիոնների գավաթի խաղարկության նոր մրցակարգը: Քննարկմանը մասնակցել է նաեւ Հայաստանի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի գործադիր տնօրեն Արմեն Մինասյանը:

ՀՖՖ-ի մամուլի քարտուղարության հետ կայացած զրույցում Ա. Մինասյանը տեղեկացրել է, որ մինչ մոսկովյան քննարկումը նախատեսվում էր կազմակերպել խմբային մրցաշարը տարբեր տարածաշրջաններում, իսկ եզրափակիչ մասն անցկացնել Մոսկվայում: Սակայն ԱՊՀ եւ մերձբալթյան երկրների գերակշռող մեծամասնությունը մերժել էին նշված մրցակարգը:

Ա. Մինասյանի հավաստմամբ, Ռուսաստանի ֆուտբոլային միությունը նմանատիպ քննարկում կազմակերպելով եւ շատ կարեւորելով նման մրցաշարի անցկացումը, առաջարկել էր կրկին մրցաշարն անցկացնել Մոսկվայում, իսկ ժամկետները սահմանել հունվարի 15-23-ը: Առաջին փուլում 14 թիմերը կբաժանվեն 4 խմբերի, առաջին երկու խմբերում կլինեն 4-ական, իսկ մյուս երկուսում՝ 3-ական թիմեր:

Ա. Մինասյանի կարծիքով, այս առաջարկի առանձնահատկությունը նաեւ այն է, որ Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի չեմպիոնները կմասնակցեն միանգամից կիսաեզրափակիչից: Սակայն այս երկու երկրների չեմպիոններն ամեն տարի ԱՊՀ եւ մերձբալթյան երկրների գավաթի խաղարկությանը ներկայանում են նույնիսկ ոչ փոխարինողների կազմով, այլեւ երիտասարդական թիմերով: Բնականաբար սա նվազեցնում է հետաքրքրությունը մրցաշարի նկատմամբ, այն դառնում ոչ էական, խնդիրներ առաջացնում հեռուստատեսային իրավունքների հետ կապված: Եվ վերջապես բոլոր ծախսերը, ինչպես նաեւ մրցանակային հիմնադրամը մնում են Ռուսաստանի ֆուտբոլային միության ուսերին:

ՀՖՖ-ի գործադիր տնօրենը տեղեկացրեց, որ քննարկման ժամանակ ուղղակի առաջարկ է եղել փոխել մրցաշարի անցկացման ձեւաչափը: Առաջարկ է եղել, որ Ռուսաստանի եւ Ուկրաինայի չեմպիոնները մասնակցեն մրցաշարի ոչ թե կիսաեզրափակիչից, այլ քառորդ եզրափակիչից: Առաջարկ է հնչել նաեւ, որ այս երկու թիմերին միանան նաեւ մրցաշարի վերջին 5 տարիների հաշվարկով լավագույն ցուցանիշն ունեցող մյուս երկու թիմերը՝ ըստ էության Վրաստանի եւ Լատվիայի չեմպիոնները, որոնք նույնպես կմրցեն քառորդ եզրափակիչից սկսած: Այս առաջարկը շատերի կողմից է հավանության արժանացել եւ այս նոր ձեւաչափը մինչեւ նոյեմբերի 1-ը կուղարկվի մրցաշարի մասնակից բոլոր ֆեդերացիաներին՝ տեղեկացնելով, թե որ թիմերը որ ենթախմբերում հանդես կգան եւ ինչ ժամանակացույցով ու որ փուլից կսկսեն մասնակցությունը մրցաշարին:

Ա. Մինասյանը տեղեկացրեց նաեւ որ Ռուսաստանի ֆուտբոլային միության ղեկավարները տեղյակ են պահել մի հետաքրքիր նախաձեռնության մասին: Ցանկություն կա հաջորդ տարի մայիսի 8-ին, Հայրենական Մեծ պատերազմում տոնած հաղթանակի 60-րդ տարեդարձի առթիվ կազմակերպել միջազգային մի հանդիպում աշխարհի ու ԱՊՀ եւ մերձբալթյան երկրների հավաքականների միջեւ: Հանդիպումը կանցկացվի ոչ թե վետերանների, այլեւ գործող ֆուտբոլիստների միջեւ: Մնացած մանրամասները կհամաձայնեցվեն ԱՊՀ եւ մերձբալթյան երկրների հետ: Նախնական քննարկումների համաձայն, նախկին Խորհրդային Միության յուրաքանչյուր երկիր պետք է ունենա իր ներկայացուցիչը հավաքականում: Կա նախնական պայմանավորվածություն նաեւ, որ ֆուտբոլիստների ընտրությունը կկատարվի ինտերակտիվ հարցումների եղանակով, ինտերնետային հարցումներով: Բայց, անշուշտ, պետք է պահպանվի քվոտա, այն է՝ յուրաքանչյուր երկիր պետք է ունենա իր ներկայացուցիչը այդ հավաքականում:

ՀՖՖ-ի ներկայացրած լուսանկարը ճանաչվել է լավագույնը

Հոկտեմբերի 18-ից 22-ը Օսլոյում տեղի ունեցած ՈՒԵՖԱ-ի մասսայական ֆուտբոլի հերթական՝ թվով 5-րդ սեմինարի ընթացքում Հայաստանը մասսայական ֆուտբոլի զարգացմանն ուղղված վերջին եռամյակի լայնածավալ աշխատանքներով եւ անցկացրած միջոցառումներով ճանաչվել է լավագույններից մեկը Եվրոպայում: Բացի այդ, Եվրոպայում մասսայական ֆուտբոլի մրցաշարերի ընթացքում նկարահանված 27 լուսանկարների մրցույթում Հայաստանի ներկայացրած լուսանկարը քվեարկության արդյունքներով ճանաչվել է առաջինը: Գյումրեցի 12-ամյա աղջնակի լուսանկարը 23 միավորով գրավել է առաջին տեղը: Լուսանկարը հեղինակել է ՀՖՖ-ի մամուլի քարտուղարությունը, հեղինակն է **Արմեն Անանյանը**:

Մրցույթում 22 միավորով 2-րդ տեղը գրավել է Շվեյցարիայի պատվիրակության ներկայացրած լուսանկարը, իսկ 15 միավորով 3-րդը ճանաչվել է Ֆինլանդիայի ներկայացրած լուսանկարը:

Օտարերկրացիների թիվը կսահմանափակվի

Գերմանիայի ֆուտբոլային միությունն ու ֆուտբոլային լիգան Եվրամիության երկրների քաղաքացիություն չունեցող ֆուտբոլիստների թվի սահմանափակման մասին համաձայնագիր են ստորագրել: Այդ կարգն ուժի մեջ կմտնի հաջորդ մրցաշրջանից եւ կտարածվի առաջին ու երկրորդ բունդեսլիգայի մասնակից թիմերի վրա: 2005/06 թթ. մրցաշրջանում նախատեսվում է յուրաքանչյուր թիմում օտարերկրացի ֆուտբոլիստների քանակը 5-ից հասցնել 4-ի, իսկ հաջորդ տարի կրճատել եւս մեկով: Նման սահմանափակմանն արդեն իր անհամաձայնությունն է հայտնել «Բավարիայի» ներկայացուցիչ Կառլ-Հայնց Ռումենիգեն:

Հարսանիքը չի կայանա

Հանրահայտ թենիսիստներ, ավստրալացի Լեյթոն Հյուիթն ու բելգիացի Կիմ Կլիյստերսը խզել են իրենց հարաբերությունները: Այնպես որ, փետրվարին նախատեսված նրանց հարսանիքը չի կայանա: Թենիսիստները հրաժարվել են նման որոշման պատճառը նշելուց: Կլիյստերսը հայտարարել է, որ իրենք միտումնավոր չեն ուզում բացել փակագծերը, որպեսզի տարբեր բամբասանքների առիթ չտան:

ՖՈՒՏԲՈԼ

Գագիկ Մարգարյանը «Շիրակի» ռեկորդակիր

«Դինամո-Զենիթի» հետ 25-րդ տուրի հանդիպումը «Շիրակի» 35-ամյա ավագ Գագիկ Մարգարյանի 279-րդ խաղն էր թիմի կազմում ՀՀ առաջնություններում: «Շիրակում» անցկացրած խաղերի քանակով նա դարձավ թիմի ռեկորդակիրը՝ գերազանցելով իր նախկին թիմակից Հովհաննես Թահմազյանի ցուցանիշը, որը շիրակցիների կազմում հանդես էր եկել 278 անգամ: Մարգարյանի ռեկորդը յուրօրինակ է նրանով, որ նա մինչեւ վերջ հավատարիմ է մնացել «Շիրակին» եւ թիմի դարպասապահ Ռայմոնդ Զաքարյանի հետ միակ ֆուտբոլիստներն են, որ երկրի անդրանիկ առաջնությունից մինչ օրս հանդես են եկել միայն մեկ ակումբի կազմում:

Նշենք, որ «Շիրակում» ռեկորդակիր դառնալն այնքան էլ դյուրին գործ չէ, քանի որ գյումրեցի ֆուտբոլիստները որպես կանոն երկար տարիներ հավատարիմ ծառայել են հարազատ ակումբին: Այսպես, անդրանիկ առաջնությունից մինչեւ 2000 թ. ավարտն անցկացրած խաղերի քանակով «Շիրակի» ռեկորդակիրն Արթուր Պետրոսյանն էր (214 խաղ): Թիմից նրա մեկնումից հետո հաջորդ մրցաշրջանում ռեկորդակիր դարձավ Հովհաննես Թահմազյանը, որը մինչեւ անցյալ մրցաշրջանի ավարտը լավագույն ցուցանիշն ուներ (278 խաղ): Եվ ահա Գագիկ Մարգարյանը դարձավ «Շիրակի» նոր, թվով 3-րդ ռեկորդակիրը: Նշենք նաեւ, որ Հայաստանի նախորդ առաջնությունների մասնակից բոլոր թիմերի մեջ «Շիրակի» ռեկորդակրի ցուցանիշը լավագույնն է: Ներկայացնենք անցկացրած խաղերի քանակով ընթացիկ առաջնության մասնակից թիմերի ռեկորդակիրներին:

Գագիկ Մարգարյան	«Շիրակ»	279
Վարդան Մինասյան	«Փյունիկ»	196
Կարեն Բարսեղյան	«Արարատ»	163
Ալբերտ Աֆյան	«Կոտայք»	136
Վահան Արզումանյան	«Բանանց»	98
Դավիթ Գրիգորյան	«Միկա»	93
Կարեն Զաքարյան	«Կիլիկիա»	74
Հրաչյա Միքայելյան	«Դ.-Զենիթ»	68

Հովհաննես Թահմազյանի գրոսմայստերական արդյունքը

«Բանանցի» հետ խաղում «Միկայի» պաշտպան Հովհաննես Թահմազյանի ֆուտբոլային կենսագրությունում նշանակալի իրադարձություն տեղի ունեցավ: Դա 34-ամյա ֆուտբոլիստի հոբելյանական՝ 300-րդ խաղն էր Հայաստանի ազգային առաջնություններում: Թահմազյանին առաջինը հաջողվեց հասնել իրոք գրոսմայստերական այդ ցուցանիշը, որի համար պահանջվեց 13 մրցաշրջան: Հարկ է նշել, որ Հայաստանի առաջնություններում 300 խաղի սահմանագիծը հատելը շատ դժվար է՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր մրցաշրջանում խաղացանկով նախատեսված խաղերի սահմանափակ քանակը: Նման ցուցանիշի հասնելու համար ֆուտբոլիստին հարկ է աչքի ընկնել կայուն ելույթներով եւ զերծ մնալ վնասվածքներից, ինչը հաջողվել է Թահմազյանին: Հենց այս հատկանիշների շնորհիվ է Թահմազյանը կարողացել «Շիրակի» նախատեսված 311 հանդիպումներից մասնակցել 278-ին: Փաստորեն, 12 տարում նա «Շիրակի» ընդամենը 33 խաղի չի մասնակցել՝ հիմնականում որակազրկման պատճառով: Ընթացիկ առաջնությունում էլ նույն պատճառով Թահմազյանը բաց է թողել «Միկայի» ընդամենը մեկ հանդիպում:

Ֆուտբոլասերներին տեղեկացնենք, որ ՀՀ առաջնություններում 100 խաղի սահմանագիծն առաջինը հատել է «Արարատի» պաշտպան Լեւոն Ստեփանյանը (5.08.95 թ. «Արարատ»–«Ցեմենտ» խաղում): 200-րդ խաղը կրկին առաջինն է անցկացրել «Արարատի» ֆուտբոլիստը՝ Հովակիմ Հովակիմյանը (25.03.2000 թ. «Արարատ»–«Կիլիկիա» խաղում):

Հայաստանի առաջնություններում անցկացրած խաղերի քանակով (234) Հովհաննես Թահմազյանն առաջին անգամ ռեկորդակիր դարձավ 2001 թ. առաջնության ավարտից հետո: Վերջին 3 մրցաշրջաններում 34-ամյա ֆուտբոլիստը մշտապես գլխավորում է անցկացրած խաղերի քանակով խաղացողների ցանկը: Նշենք, որ գործող ֆուտբոլիստներից հաջորդ մրցաշրջանում միայն շիրակցի Գագիկ Մարգարյանը հնարավորություն ունի հատելու 300 խաղի սահմանագիծը, իհարկե, եթե շարունակի իր ելույթները: Իսկ Հովհաննես Թահմազյանը, կարծում ենք, դեռ իր վերջնական ասելիքը չի ասել հայկական ֆուտբոլում եւ բոլոր հնարավորություններն ունի առաջինը հատելու նաեւ 350-րդ խաղի սահմանագիծը: Դրա համար անհրաժեշտ կլինի խաղալ եւս երկու տարի: Ի դեպ, Թահմազյանն արդեն այս մրցաշրջանում կարող է եւս մեկ յուրօրինակ ռեկորդ սահմանել՝ անցկացնելով պաշտոնական մրցումներում (ՀՀ առաջնություն, գավաթ, սուպերգավաթ, ազգային ու երիտասարդական հավաքականներ, եվրոգավաթներ, ԱՊՀ գավաթ) հոբելյանական՝ 400-րդ խաղը: Դրա համար անհրաժեշտ է մասնակցել եւս 3 հանդիպման:

Ներկայացնում ենք Հայաստանի առաջնություններում բոլորից շատ խաղերի մասնակցած ֆուտբոլիստների լավագույն տասնյակը:

1. Հովհաննես Թահմազյան	300
2. Գագիկ Մարգարյան	279
3. Գրիգոր Մկրտչյան	269
4. Տիգրան Գոնջյան	253
5. Տիգրան Հովհաննիսյան	253
6. Սարգիս Նազարյան	248
7. Կարեն Գրիգորյան	243
8. Ալբերտ Աֆյան	240
9. Կարեն Սիմոնյան	238
10. Արթուր Մկրտչյան	237
11. Արթուր Ասոյան	237

«Յուվենտուսը» դոպինգ-սկանդալի կենտրոնում

Ավարտին է մոտենում իտալական «Յուվենտուսի» ֆուտբոլիստների կողմից դոպինգի օգտագործման առնչությամբ դեռեւս 2002 թ. հունվարին սկսված դատավարությունը: Պետական մեղադրողը պահանջել է թիմի նախկին բժիշկ Ռիկարդո Ագրիկոլային եւ «Յուվենտուսի» նախկին գործադիր տնօրեն Անտոնիո Ջիրաուդոյին դատապարտել համապատասխանաբար 3 եւ 2 տարվա ազատազրկման: Նրանք մեղադրվում են 1994-1998 թթ. ընթացքում ֆուտբոլիստներին զանազան արգելված խթանիչներ տալու մեջ՝ խաղացողների ֆիզիկական եւ առողջական վիճակը բարելավելու պատրվակով:

Դատավարության ընթացքում որպես վկաներ հարցաքննվել են այդ ժամանակաընթացքում «Յուվենտուսում» հանդես եկած Ռոբերտո Բաջիոն ու Զինեդին Զիդանը: Նրանք բացառել են արգելված խթանիչների օգտագործման փաստը, նշելով, որ միայն թույլատրված դեղամիջոցներ են ընդունել: Սակայն հետաքննությամբ թուրինցիների պահեստում 281 անուն դեղամիջոցների մեջ հայտնաբերվել են առնվազն 5 տեսակի խթանիչներ, որոնք համարվում են դոպինգ եւ արգելված են մարզիկների օգտագործման համար:

Էջը պատրաստեց ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Շվեյցարիայի հայերը ամերիկահայերին կոչ են անում ընտրել Ջոն Քերիին

Շվեյցարիա-Հայաստան ընկերակցության համանախագահ Սարգիս Շահինյանը Մ. Նահանգների հայ համայնքին կոչ է արել նոյեմբերի 2-ին քվեարկել հօգուտ նախագահի թեկնածու Ջոն Քերիի, քանի որ վերջինս, ի տարբերություն Ջորջ Բուշի, համարձակորեն ելույթներ է ունենում ի պաշտպանություն Հայոց ցեղասպանության ճանաչման: Նա նշել է, որ իրենց անհանգստացրել են Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու խոստումը դրժած Բուշի վերընտրվելու նախնական կանխատեսումները:

Միաժամանակ հիշեցրել է, որ 2003 թվականի դեկտեմբերի 16-ին Շվեյցարիայի Ազգային խորհուրդը Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչել է հայ համայնքի երկարատեւ ջանքերից հետո, ինչը կարեւոր է ոչ միայն հայերի, այլեւ շվեյցարացիների համար: Շվեյցարիայի եւ Մ. Նահանգների սահմանադրություններում ամրագրված մարդու իրավունքների, ազատության, արդարության եւ ժողովրդավարության մասին խոսքերը, ըստ նրա, կմնան ընդամենը դատարկ խոսքեր, եթե մեր քաղաքական գործիչներն անկարող լինեն դրանք գործողության վերածել:

Նոյեմբերի 2-ին Ջոն Քերիին ընտրելով, բոլոր ամերիկահայերը եզակի հնարավորություն ունեն իրականացնելու իրենց համար անչափ կարեւոր խնդիրներ՝ Հայոց ցեղասպանության ճանաչումն ու Հայաստանի եւ Արցախի բարգավաճումը:

«Մի բան պարզ է, որ եթե բոլոր ամերիկահայերը, նույնիսկ իրենց կյանքում միշտ հանրապետականների ընտրողները միավորվեն եւ իրենց ձայնը տան արդարության հաղթանակին, մեզանից ամեն մեկն իրավունք կունենա ասելու. «Ես ինչ-որ բան փոխեցի»: Նա հավելել է, որ բոլոր ձայները հաշված են, հատկապես Վիսկոնսին, Օհայո, Փենսիլվանիա եւ Ֆլորիդա նահանգներում:

«Գնացեք եւ Քերիին ընտրելով նոյեմբերի 2-ին պատմություն ստեղծեք», խոսքն ավարտել է նա:

Ռ. Պ.

Եվրոմիությունը վերացրել է ներմուծվող ամերիկյան ապրանքի տասծասուրքերը

Եվրոմիությունը վերացրել է ներմուծվող ամերիկյան ապրանքի վրա հաստատված հավելյալ մաքսատուրքերը, քանզի անցյալ շաբաթ ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշը հաստիկ օրենքով չեղյալ էր հայտարարել ամերիկյան արտադրողների արտահանական արտոնությունները:

ԵՄ ընդունած որոշումը կարող է վերջ դնել 2003 թ. ԱՄՆ-ԵՄ տնտեսական հարաբերություններում ծագած տարաձայնություններին: Այն ժամանակ Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությունը որոշել էր, որ ամերիկացի արդյունաբերողներին տրվող պետական նպաստները խախտում են ազատ առեւտրի օրենքները: Իսկ 2004 թ. մարտին Եվրոմիությունը հավելյալ մաքսատուրքեր էր սահմանել ԱՄՆ-ից ներմուծվող մի շարք ապրանքների վրա:

Բուշի ստորագրած օրենքի համաձայն, արտահանությամբ զբաղվող ամերիկյան ընկերություններին հատկացվող ֆինանսական օգնությունը 2005 թ. հունվարի 1-ից մինչեւ 2006 թ. դեկտեմբերի 31-ը կրճատվելու է 5 մլրդ դոլարով: Սակայն ԵՄ առեւտրի հանձնակատար Պասկալ Լամին BBC-ին տված հարցազրույցում մտահոգություն է արտահայտել ամերիկյան նոր օրենքի այն կետի կապակցությամբ, որը, իր կարծիքով, 2006 թ. հետո կարող է հանգեցնել արտահանողների հարկային արտոնությունների վերականգնմանը:

Պ. Ք.

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի այցը Չինաստան

Չինաստանի ժողովրդական բանկի նախագահի հրավերով ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանն աշխատանքային այցով մեկնեց Պեկին, որտեղ կգտնվի հոկտեմբերի 26-31-ը:

Պեկինում ԿԲ նախագահ Տ. Սարգսյանը կհանդիպի Չինաստանի ժողովրդական բանկի նախագահ Չժոու Սիաոչուանի հետ:

Պեկինում ԿԲ նախագահ Տ. Սարգսյանը կմասնակցի «Էյչ Էս Բի Սի» բանկի կողմից կազմակերպվող կենտրոնական բանկերի տարեկան 14-րդ համաժողովին:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

Եթե Ձեր նախնիները ապահովագրված են Օսմանյան Կայսրության մեջ՝ 90 տարվա մեր մոռացված ավանդները կրկին երևան կգան

Իմանալու և ձեր հատուցումը ստանալու համար դիմեք
www.armenianinsurancesettlement.com
Դիմումները պետք է առաքվեն մինչև փետրվար 28. 2005թ.

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Այն մարդիկ, ովքեր մտածում են օտար երկիր գնալու մասին եւ կարիք ունեն իմանալու, թե ինչ է սպասվում իրենց օտար պետություններին «հանձնվելու», փախստականի կարգավիճակ հայցելու դեպքում կամ աշխատանք կատարելու ինչպիսի ռեալ պայմաններ եւ հեռանկարներ կան, ի վերջո ո՞րն է իրականությունը եւ որը միֆը, ապա կարող են այցելել ՀՀ կառավարությանն առընթեր **միգրացիայի եւ փախստականների** վարչություն, որի հասցեն է՝ Հր. Քոչարի 4, ինչպես նաեւ զանգահարել **224727 «թեժ գիծ»** հեռախոսահամարով եւ հիշատակված հարցերի վերաբերյալ ստանալ բարձրորակ, սպառիչ եւ անվճար խորհրդատվություն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հարգելի բաժանորդներ,

Արմենտելը տեղեկացնում է, որ ներկայումս վաճառքում գտնվող վերալիցքավորման 10000 եւ 20000 քարտերի պիտանելիության ժամկետը սահմանափակում չունի: Խնդրում ենք ուշադրություն չդարձնել քարտերի վրա նշված պիտանելիության ժամկետներին (30.10.04):

Հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

Ընկերությունում աշխատելու համար հարկավոր են
անշարժ գույքի գնահատողներ:
Հեռ.՝ 529511, (09) 504022:
Հասցեն՝ Կորյունի 19ա, 5-րդ հարկ:

www.azg.am
IN ARMENIAN, RUSSIAN, ENGLISH AND TURKISH

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 27.10.2004թ. ժ.9.00 ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները.

ISO ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	505.26	500.20	510.30
EUR	1	ԵՎՐՈ	645.92	642.00	649.80
RUR	1	Ռուս. ռուբլի	17.56	16.50	18.60

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ կառավարության 2004 թ. հունիսի 10-ի N 1334-Ն որոշմամբ «Միկան» ՓԲԸ-ի պետական սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսերն ուղղակի վաճառքի ձեւով սեփականաշնորհելու նպատակով նոյեմբերի 27-ին, ժամը 11:00-ին, վարչական շենքում (հասցեն՝ ք. Երեւան, Ֆուչիկի 27) հրավիրվում է կոլեկտիվի անդամների ժողով:

«Պետական գույքի մասնավորեցման մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածին համապատասխան, կոլեկտիվի անդամ հանդիսացող բոլոր անձանց խնդրում ենք մինչեւ նոյեմբերի 26-ը, ժամը 17:00 գրանցվել ընկերությունում կոլեկտիվի անդամ հանդիսացող անձանց գրանցամատյանում:

Օրակարգ 1. Պետական սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսերն առաջարկված գնով գնելու հարցը
2. Նախաձեռնող խմբի ընտրություն
3. Բաժնետոմսերի բաշխում աշխատավորական կոլեկտիվի անդամների միջեւ:

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

«Պրես-Ասսաշե»

ընկերությունն անցկացնում է **2005 թ.** առաջին կիսամյակի ՀՀ, ՌԴ եւ ԱՊՀ այլ երկրներում հրատարակվող թերթերի, ամսագրերի եւ այլ պարբերականների **բաժանորդագրություն:** Հրավիրում ենք համագործակցության: Ընկերության բազմամյա աշխատանքային փորձ ունեցող աշխատակիցները երաշխավորում են բարձրակարգ սպասարկում: Բաժանորդագրությունը կարող եք ձեւակերպել ընկերության գրասենյակում:

Մարշալ Բաղրամյան պող. 45–10 հասցեով:
Հեռ.՝ 270–222, հեռ-ֆաքս՝ 278–255:

A STAR ALLIANCE MEMBER

սկսած՝ $ 559*
Վիեննա եւ եվրոպական այլ քաղաքներ

սկսած՝ $ 859*
Միացյալ Նահանգներ

սկսած՝ $ 899*
Կանադա

սկսած՝ $ 1549*
Ավստրալիա

* Համարժեքը դրամով, հարկերն ու տուրքերը ներառված չեն, գործում են հատուկ պայմաններ:

Ուղեւորների առավել ճկուն տեղափոխության համար «Ավստրիական ավիաուղիներն» այժմ առաջարկում է շաբաթական իր 5-րդ թռիչքը:
Նոյեմբերի 1-ից սկսած Դուք կարող եք Երեւանից Վիեննա ուղեւորվել շաբաթվա բոլոր օրերին՝ բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից:
Այսուհետեւ Դուք կարող եք Երեւանից 559 դոլարով մեկնել Վիեննա եւ անվճար շարունակել ուղեւորությունը եվրոպական 12 այլ քաղաքներ՝ Փարիզ, Լոնդոն, Ամստերդամ, Ֆրանկֆուրտ, Պրահա եւ այլուր:
Եվրոպայում ամենաարագ եւ հարմար փոխադրման կենտրոնը՝ Վիեննայի օդանավակայանը հանդիսանում է Ձեր առաջին դարպասը դեպի եվրոպական այլ վայրեր, Հյուսիսային Ամերիկա, Ասիա եւ Ավստրալիա, միացնելով Ձեզ ավելի քան 130 քաղաքների հետ:
Վայելեք ավստրիական հյուրընկալությունը եւ բիզնես կարգում մեր մրցանակակիր ծառայությունները թռիչքի ողջ ընթացքում:

Հավելյալ տեղեկությունների համար դիմել մեր գրասենյակ՝ **www.austrianairlines.am, ☎ 51 22 01** կամ Ձեր նախընտրած ավիագործակալությանը:

VIE Vienna International Airport
EUROPE'S BEST ADDRESS

Austrian

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինի» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 26.10.2004 Գինը՝ 100 դրամ